BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF B.SEL.DT.-REF.DIV.
COPLEY SQ.
BOSTON 16, MASS.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĘS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVII. Nr. 43 | Redakcija: GLenmore 5-7281 | PENKTADIENIS (FRIDAY) BIRŽELIO (JUNE) 13 D., 1952 M. | Administracija: GLenmore 5-7068 | 10 CENT

KOJE PASIPRIEŠINIMAS BAIGTAS

Koreja. — Išskirstant belaisvius į mažesnes stovyklas susilaukta pasipriešinimo. Komendantas Boatneris pakvietė belaisvių pulkininką ir pavedė paruošti belaisvius persikelti į kitus barakus. Įspėjo, kad jis bus atsakingas už kraujo praliejimą. Praėjus 15 min. po nustatyto termino, komendantas įsakė tankams laužtis į barakus ir belaisvius jėga išvaryti. Kareiviai pavartojo ašarines bombas, paskui rankines granatas. Pulkininkas ir belaisvių daugumas paklausė, bet 1500 iš 6000 priešinosi dvi valandas. Pasipriešinimo vaisiai — barakai buvo suardyti, kiti visiškai sudeginti, 31 belaisvis rastas užmuštas, 139 sužeisti, vienas amerikietis užmuštas, 14 sužeistų.

Po kautynių, kai jau visi belaisviai buvo sutvarkyti ir perkelti į naujas patalpas, paaiškėjo, kad tie belaisviai, kurie siūlė pasiduoti, pačią paskutinę valandą komunistų teismo buvo pasmerkti ir nužudyti. Tokių rasta 15. Vienas pakartas už kojų. Iš tų kautynių džiaugsmo tik bolševikams, kurie jau vėl turi medžiagos šaukti apie amerikiečių žiaurumus. Bet tik tam ir buvo bolševikai įsakę belaisviams priešintis.

Komendantas pareiškė, kad nuo šiol jis jau padėties viešpats visai 80.000 belaisvių Koje saloje.

Sena sovietų giesmė dėl pasaulio nusiginklavimo

New Yorkas. — Sovietų atstovas Malikas birž. 10 d. nusiginklavimo komisijoje ištisą valandą kalbėjo prieš vakariečių pasiūlymus dėl nusiginklavimo.

JAV, Britanija ir Prancūzija buvo pasiūliusios JAV, Sovietų Sąjungai ir Kinijai kariuomenės palikti tik po 1.500.000, o Britanijai ir Prancūzijai po 800.000. Malikas pakartotinai siūlė savo projektą — visiems dabartines kariuomenes sumažinti trečdaliu. Malikas prikaišiojo Amerikai, kad ji norinti tik kitus nuginkluoti, o pati išeiti su pelnu.

Achesonas už greitą sutarties su Vokietija tvirtinimą

Washingtonas. — Birž. 10 d. Achesonas įtikinėjo senatą kuo skubiausiai patvirtinti susitarimą su Vokietija, o taip pat patvirtinti Vokietijai duotas garantijas, jeigu ją užpultų sovietai. Achesonas mano, kad JAV pirmai patvirtinus tuo pavyzdžiu paseks ir Prancūzija bei kitos valstybės, kur esama didelės opozicijos.

Kai sen. Wiley paklausė, ar Europa nesibijo, kad po prezidento rinkimų susitarimas gali būti nepatvirtintas, nes kita partija rodo mažiau susidomėjimo Europos likimu, Achesonas pripažino, kad nervingumo Europoje dėl to esama. Pripažino taip pat, kad JAV garantijos Vokietijai nereiškia, jog Amerika automatiškai stoja į karą, jeigu Vokietija bus užpulta. Jos reiškia tik įsipareigojimą tartis su kitomis valstybėmis, kas toliau daryti.

Dideli nuostoliai Korejoje

Washingtonas. — Iš čia praneša, kad birželio 11 d. buvo priskaityta nuostolių Korejos kare viso 109.712 vyrų. Tik per vieną praėjusią savaitę 533. Tokios nuostolingos savaitės nebuvo jau nuo p. m. gruodžio 12 dienos. Tai rodo pagyvėjusias kautynes.

Iš minėto bendro nuostolių skaičiaus žuvusių yra 17.316, sužeistų 79.918, dingusių 12.478.

Bolševikai sunaikino Aušros Vartus

Vatikanas. — Vatikano radijas skelbia, kad gautomis iš Lenkijos žiniomis mūsų tautos brangiausia šventovė — Vilniaus Aušros Vartai komunistinės valdžios įsakymu yra visiškai sunaikinti. Taip pat esą sunaikinti ir Vilniaus Rasų kapai, kur yra palaidota: dr. J. Basanavičius, Vileišiai, M. K. Čiurlionis ir daugelis kitų mūsų tautai brangių žmonių.

Sovietų ambasadorius Amerikai Aleksander S. Paniuškin su žmona grįžta į Maskvą naujom pareigom. Čia jį matome ant "Stockholm" laivo atsisveikinant su New Yorku.

EISENHOWERIO-TAFTO RUNGTYNĖS

Chicaga. — Konvento paruošiamasis komitetas išrinko būsimajam konvente programinei kalbai sakyti McArthurą, kuris viešai pasisakė esąs Tafto šalininkas. Konvento laikiniu pirmininku ir nuolatiniu išrinkti taip pat taftininkai — W. Hallananas ir J. Martinas. Eisenhowerio šalininkai ėmė protestuoti prieš McArthuro įvedimą, kuris nepasitraukęs iš kariuomenės negali dalyvauti tokiuose politiniuose konventuose, o ypač kad jis jau nėra nešališkas.

Taftas, išgirdęs, kad McArthuras išrinktas kalbėtoju, pareiškė: tai bent kalbą išgirsime. Eisenhoweris tyli. O demokratai tylomis džiaugiasi, kad gali susirungti respublikonai, suskaldyti savo balsus ir demokratus vėl palikti prie vairo.

Kalbėsis su Maskva dėl keturių konferencijos

Washingtonas. — Šio mėn. pabaigoj Achesonas skrenda į Europą. Londone būsiąs apie birželio 22 d. Ten atvyksiąs Prancūzijos užsienių reikalų ministeris.

Trys ministeriai aptars keturių konferencijos reikalą. Britai ir prancūzai yra pasisakę už konferenciją su sovietais Vokietijos reikalais. Jie, "išeidami iš labai didelio pavojaus pasaulio taikai", kviečia JAV pritarti jų pasiūlymui. JAV sutinka, bet pirma siūlo ištirti per diplomatinius kanalus Maskvoje, ar sovietai nori Vokietijos vienybės.

Londone tuo klausimu bus ieškoma bendro susitarimo. Achesonas aplankys taip pat Berlyną ir Vieną.

Vėl žiauriausios kovos

Seulas. — Birželio 11 d. komunistai ėmė bombarduoti iš artilerijos ir puolė sąjungininkų pozicijas. Buvo kaujamasi jau tiesiog durtuvais. Po kelių minučių įsilaužimo raudonieji buvo atstumti. Tai buvusios žiauriausios kautynės iš visų 1952 metų.

32 sovietų lėktuvai užpuolė 12 amerikiečių lėktuvų. Trys priešo lėktuvai nukauti.

Sugautus rišo prie medžių

Berlynas. — Pabėgusieji iš rytų Vokietijos praneša, kad sovietai ėmėsi griežtų priemonių prieš bėglius į vak. Vokietiją. Kurie įtariami norį bėgti, tuos riša prie medžių, iki bus paruošti transportai pervežti pasienio gyventojams kažkur į rytus. Išvežamiems duoda sausą davinį 14 dienų. Nepasitikėdami liaudies milicija, gabena į pasienį sovietų kariuomenės dalinius.

Pabėgusiųjų žiniomis, pasienis skubiai aptveriamas vielomis. Jas palietus iššauja raketa ir nušviečia visą apylinkę.

Birželio 10 d. naktį 20 liaudies milicininkų atbėgo į vakarus ir paprašė globos.

Berlyne vis tebežaidžiama

Berlynas. — Sovietų kariuomenės vadas gen. Čuikovas atmetė visus vakariečių protestus dėl draudimo naudotis autostrada vak. kariniams patruliams tarp Berlyno ir vak. Vokietijos. Esą tokį judėjimą draudžiąs 1945 susitarimas.

Nuo sovietų radijo stoties britai nuvyniojo spygliuotas vielas ir atėmė sargybas. Tačiau pareikalavo, kad vokiečiai iš rytų zonos, kurie norės įeiti į stoties patalpas, turėtų specialius vak. Berlyno vyriausybės leidimus, nes tokių leidimų sovietai reikalauja iš vakariečių, vykstančių į vietoves, esančias panašioje padėtyje kaip sovietų stotis. Sovietai nei kareiviai nei vokiečiai iš stoties neišeina ir toliau vaidina laisvus kalinius, reikalaujančius, kad padėtis būtų atstatyta tokia, kokia anksčiau buvo, t. y. britai panaikintų ir tuos leidimus.

Pasieny suėmė žurnalistus

Berlynas. — Birželio 10 d. liaudies milicija suėmė du vak. Vokietijos žurnalistus ir jų vadovą miške britų zonoj. Jie norėjo patikrinti žinias apie sovietų mėginimus perstatyti sienos ženklus.

TRUMANAS NEGAVO ĮGALIOJIMŲ

Washingtonas. — Prezidentas Trumanas birželio 10 d. paprašė kongresą suteikti jam įgaliojimus perimti streikuojančius plieno fabrikus ir pakelti atlyginimą, nes teismas išaiškino, kad tik kongresas gali jam tokius įgaliojimus duoti. Plieno reikalas — įtikinėjo prezidentas — lemia, ar bus taika ar karas.

Taftas prezidento kalbą išvadino vaikiška, ir kongresas nė vienos įgaliojimų redakcijos nepriėmė.

Taftas pasiūlė, ir senatas pritarė, kad prezidentas būtų įpareigotas pasinaudoti Tafto-Hartley įstatymu, kuris įgalina vyriausybę gresiantį streiką atidėti 80 dienų.

Trumanas šį pasiūlymą kritikavo, aiškiai atsistodamas darbininkų pusėje. Esą jei bus pritaikytas Tafto-Hartley įstatymas, tai laimės tik darbdaviai, o bus nuskriausti darbininkai, kurie ir be to jau kelis kartus streiką buvo atidėję.

Laboristai už raudonuosius

Londonas. — Parlamento nariai laboristai aštriai kritikavo JTO (faktiškai Ameriką) už nesusitaikymą su komunistais Korejoj, už Koje įvykius.

Partija nutarė reikalauti iš vyriausybės, kad pavartotų visą autoritetą JTO raudonajai Kinijai pripažinti ir Čiang Kai Šekui pripažinimą atšaukti.

Taip pat nutarta reikalauti iš JTO, kad ir Britanijos atstovas dalyvautų derybose dėl paliaubų. Prokomunistinis Bevanas ypačiai už derybų nepasisekimą amerikiečius labiau kaltino už komunistus.

Sunku pančiuzamginkluoti

Paryžius. — Birž. 10 d. parlamente finansų komisijos narys soc. Pineau pareiškė, kad Prancūzijos pajamos metams siekia 30 miliardų dolerių. Tos sumos 10,8% skiriama karininams reikalams. Maždaug tokį procentą išleidžia ir britai. Bet amerikiečiai daug didesnį. Kongresas pramato 46 miliardus dolerių.

Prancūzija yra pažadėjusi iki metų galo dar dvi divizijos Europinei armijai. Tada, neskaitant kariuomenės Indokinijoj ir kitur kolonijose, Prancūzija turėtų 12 divizijų. Bet šituos pažadus Prancūzija galėsianti ištesėti tik tada, jei stipriai parems JAV. Kokios sumos Prancūzija norės, neaišku. Bet iš tiesioginės jau paskirtosios sumos užsieniui remti Prancūzija turinti gauti iš Amerikos 571 su viršum milijonų dol.

Naujas Brooklyno vyskupas

Brooklynas. — Birž. 12 d. Dievo Motinos Neperstojančios Pagalbos bažnyčioje Brooklyne konsekruotas J. J. Boardmanas vyskupu ir paskirtas Brooklyno vyskupo padėjėju.

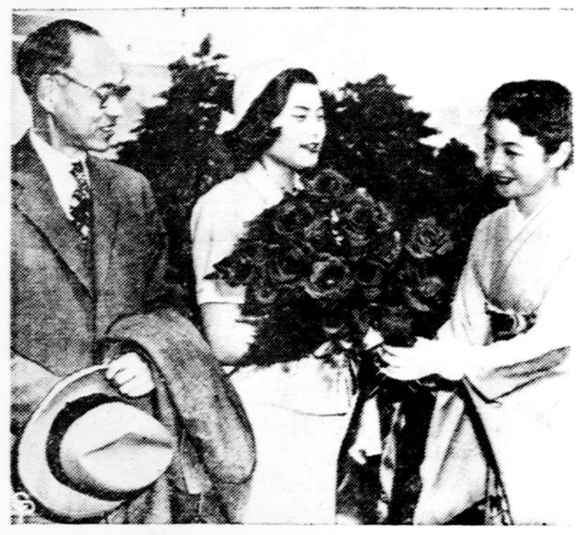

Vašingtono aerodrome ponia Ryuji Takeuchi, Japonijos ministerio žmona, sutinka naująjį Japonijos ambasadorių Amerikai Eikichi Araki su dukterim Tomiko (viduryje). Araki yra prekybininkas ir stambus finansistas. Tai pirmas po karo Japonijos ambasadorius.

Oderio — Neisės sienos nepastovios

Maskva. — Nuo birželio 1 d. Georgij Puškinas, sovietų atstovas Berlyne, paskirtas užs. r. ministerio pavaduotoju. Spauda spėja, kad jis rengiamas kokioms didesnėms pareigoms nei būti pasiuntiniu Berlyne prie rytinės vyriausybės. Ligi šiol jis viešumoj nieku nebuvo pasireiškęs. Tačiau jis mėgsta veikti užkulisiuos kitų rankomis.

Puškinas yra žinomas kietas Vak. Vokietijos nedraugas. Iš kitos pusės jis didelis Rusijos ir rytų Vokietijos susiartinimo šalininkas. Jis nori Vokietiją įjungti į satelitus taip kaip Lenkiją ar Čekoslovakiją. Vokietiją net labiau vertindamas už pastarąsias. 1951 m. dėl to buvo tarp jo ir Lenkijos karo attache Šymanskio konfliktas. Jam Puškinas pareiškė, kad

> Kiekvienas sienos yra laikinis dalykas. Aplinkybės pareikalauja sienas keisti. Tarptautinis galvojimas Lenkijai yra labai svarbus.

Tai visa lietė Oderio—Neisės liniją. Taigi Puškinas jos nelaiko amžinu dalyku. Jam esanti kilusi idėja dalyvauti Rusijai paimtų iš Vokietijos žemių valdyme arba sukurti bendrą aukštutinei Silezijai rusų, lenkų, vokiečių kondominiumą.

Šią liniją paremia Stalino p reiškimas trims Lenkijos žu nalistams, kai jie pasiteira apie Oderio—Neisės liniją. St linas atsakė:

> "Revoliucijų metais sien yra antraeilės svarbos dal kas. Tautas išlaisvinus vis dabartinės sienos turės t provincialinės reikšmės. Šiu metu Sov. Sąjunga atsisak kalbėti apie Oderio—Neis sienų išlyginimą kapitalist nės Vokietijos naudai."

Paklaustas, ar jis kalbėtų tuo reikalu su demokratin Vokietijos žmonėmis, Stalin išsisuko: negalima esą iš ank to dešimčiai metų politiką n statyti.

Nieko aiškaus čia nepasak ta. Bet kai šalia Stalino žodž Puškinas gauna kažin koki uždavinius, tai susirūpinim Varšuvoje kyla dėl sienų.

Trumanas siūlo siųsti tar tautinę komisiją į Koje

Washingtonas. — Prez. Tr manas pasiūlė pasiųsti neutr lių kraštų komisiją sąlygom Koje ištirti. Į komisiją turė įeiti karininkai iš Švedijo Šveicarijos, Pakistano, Indij ir Indonezijos.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

• Stromboli ugniakalnis, saloje 50 mylių nuo Sicilijos, kur prieš savaitę palaidojo vieną kaimą po pelenais, iš naujo pra veržė. Kraterio krantais teka lava.

• Ateinantį mėn. britai paleis keleivinį sprausminį lėktuvą Londono į Tokio. Kelionė truksianti 17 val. Kelionės ilgis 9000 mylių.

• Aukščiausiai žmogus buvo pakilęs 79.000 pėdų. Tai bu padaręs JAV jūrų laivyno raketinis lėktuvas pereitų metų rug 15 d. Kalifornijoj.

• Gallupo instituto JAV visuomenei davė klausimą: jei Eise howeris — respublikonų kandidatas, Kefaueris — demokra kandidatas, — už ką pasisakai. Atsakymai: Eisenhoweris 55 Kefauveris 35%, neapsisprendusių 10%. Kefauveris nurung Eisenhoverį tik pietuose.

• Churchillis pareiškė Britų Spaudos Asociacijai, kad Brit nijai gresia netekti visų turtų ir garbės, nes ji esanti netoli ek nominio bankroto, padėtis aliarmuojanti.

• Tulone, didžiausiame Prancūzijos karo uoste, suimtas And Toutin, Tulono raudonųjų vadas. Suimti paskui dar 8. Pas ju rastoji medžiaga rodo, kad tai buvo raudonojo špionažo centra

• Rmos policija įspėjo, kad komunistai nemėgintų demon truoti gen. Ridgway atvykimo proga, nes būsiančios pavartot griežtos priemonės.

• Venecuela paprašė, kad du sovietų diplomatai išsikraustytų

• Prezidentas Trumanas paskyrė gen. lt. John Reed Hodg sausumos karo jėgų viršininku. Anksčiau toj vietoj buvo ge Clarkas, kuris dabar paskirtas Tolimuosiuos rytuos vadu.

Sužeisti komunistai belaisviai guli už 76 barako Koje saloje. Amerikiečiai sanitarai teikia pirmą pagalbą. Šie vyrai buvo tarp 139 užsispyrusių priešintis ligi mirčiai amerikiečiams kariams, kurie, remiami tankų, liepsnosvaidžių ir granatų, numalšino pasipriešinimą. 12 iš 31 žuvusių belaisvių buvo užmušti pačių savo draugų.

GRĄŽINO GARBĘ TIK PO 140 METŲ JAV JŪROS LEIT. COX

Šių metų balandžio mėn. pradžioje Vašingtonas oficialiai paskelbė, kad 1815 m. buvo neteisingai pažemintas ir iš jūrų laivyno pašalintas leitenantas Cox. Ligi šio laiko Jūrų Akademijoje, Annapolyje, visiems besimokantiems jūra plaukioti buvo kalte kalama į galvą, kad tas leitenantas buvęs išdavikas: jis anglams sąmoningai pakišęs laivą "Chesapeak" su 28 patrankoms ir 217 vyrų įgula. Jis buvo vis nurodomas pavyzdžiu, kad taip savo krašto išduoti negalima ir kad panašių išdavikų laukiąs pažeminimas. Tai žinojo visi JAV jūrų karininkai. "Cox"— mesdavo jie tą žodį bet kuriam bailiui. Tuo tarpu, patikrinus praeities dokumentus, pasirodė, kad tas žmogus buvo nekaltas ir 137 metus neteisingai šmeižiamas. Kodėl taip buvo?

Audringos jūrų kautynės Massachusetts įlankoje

Lygiai prieš 140 metų (1812—1814) JAV buvo pradėjusios karą su Britanija dėl Kanados. Viena, anglai iš Kanados kurstė prieš amerikiečius indėnus, o antra, JAV manė, jog anglus išvyti iš Kanados nebus jau taip sunku. Amerikiečiai apsiriko: ne tiktai anglų neįveikė, bet buvo net Vašingtonas sudegintas.

Šito karo metu, kuris ėjo sausumoje ir jūroje, pasižymėjo kapitonas Lawrence. Jis su 20 laivų Atlante išblaškė visą anglų laivų flotiliją, kurią sudarė apie 600—700 įvairių laivų. Vėliau jis buvo paskirtas vadovauti laivui "Chesapeake". Tas laivas buvo tik ką grįžęs iš Atlanto, įgula buvo išvargusi, jūreivių ūpas dėl nesėkmės kritęs. Kapitonas Lawrence pareiškė, kad jam reikia bent keturių mėnesių laiko laivui aptvarkyti ir naujai įgulai paruosti. Bet jau po savaitės jis turėjo plaukti ir gaudyti anglų laivus, kurie blokavo Bostoną. 1813 m. birželio 1 d. išplaukęs Massachusetts įlankoje susidūrė su anglų laivu "Shanon". Po didesnio susišaudymo, laivui netekus krypties, vėjas jį tiesiai užnešė ant anglų "Chesapeake" buvo nutemptas į Halifaxą. Iš 217 vyrų įgulos 48 buvo užmušti, 154 sužeisti, kiti paimti į nelaisvę. Jie grįžo tik 1815 metais, karui pasibaigus. Vašingtone tuojau buvo pravestas tardymas, kaip ten galėjo atsitikti tokia nelaimė su pagarsėjusiu kapitonu ir jo laivu.

Leitenanto Cox liudijimas

Iš likusių gyvų jūreivių tik vienas buvo karininkas-leitenantas Cox. Jis ir buvo tardomas su kitais jūrininkais. Išlikęs protokolas štai ką sako:

Kai laivas neteko krypties ir vėjo buvo nešamas į anglų pusę, kapitonas Lawrence nutarė visą įgulą sukviesti į bliktį (laivo viršų) ir kautis, jei anglai liptų. Deja, jis negalėjo prišaukti trimitininko ir duoti ženklą visiems sueiti į kovos grandį. Vienas trimitininkas buvo užmuštas, o antras, negras, pasirodė, buvo iš baimės pasislėpęs. Tuo tarpu kulka sunkiai sužeidė kap. Lawrence. Jis tada paprašė leit. Cox nutempti jį į kajutę. Jis buvo pirmas karininkas po kapitono, tai turėjo rūpintis ne sužeistuoju, bet vadovauti kovai. Tačiau jis pirma nuvilko sužeistąjį į apačią, o paskui šoko į viršų. Bet tuo metu anglai jau buvo užšokę ant laivo ir apstoję visus įėjimus. Viršuje jie beveik nieko nerado. Savaime aišku, kad amerikiečiai turėjo pasiduoti. Kieno čia buvo kaltė?

Gelbstima kapitono Lawrence ankstyvesnė garbė

Apklausinėjus dar ir kitus liudininkus, visai paaiškėjo, kad kap. Lawrence "Chesapeake" buvo paleidęs iš rankų. Jis nedavė ir įsakymo leit. Cox stoti jo vietoje, kai buvo sužeistas, bet paliepė gelbėti jo paties gyvybę. Nepatyręs ir jaunas leitenantas paklausė. Jis buvo nekaltas. Kaltas buvo pats kap. Lawrence. Bet jis jau buvo apgaubtas garbės — anksčiau laimėto su anglais mūšio. Jo garbė reikėjo išlaikyti kitiems pavyzdžiu ir padrąsinimu. Tada JAV admiralitetas apsisprendė mirusį kap. Lawrence išteisinti, o pasmerkti leit. Cox. Jis buvo iš karo laivyno išvytas ir jam prisegta išdaviko žymė. Su ja jis ir mirė. Dar daugiau: per 137 metus ant jo buvo kraunama panieka ir pasmerkimas. Annapolyje, Jūros Akademijoje, buvo įsivyravusi dogma: leit. Cox išdavikas.

Ji šiemet pagaliau pakeista ir leit. Cox rehabilituotas. Jam, žinoma, dabar nei šilta nei šalta, nes seniai miręs ir sudulęs jis to nejaučia. Tai gali pajausti tik dabar gyvenantieji, kaip tiesa ir po amžių prasimuša.

Deja, istorijoje yra dar daug netiesos. Dažnai kartojami paleisti arba iškreipti posakiai, kaip apie inkviziciją, juoduosius viduramžius, Anglijos karalienę Mariją Stiuart, kuri vadinama "kraugere", ir panašiai, kada nors ir kam nors buvę reikalingi ir naudingi, bet tiesą ne visai atitinką. Įsivaizduokime, kad po kokių 200 metų būtų dar išlikęs bolševikų mestas kaltinimas, jog amerikiečiai Korėjoje veisę bakterijas. Ar tai būtų tiesa?

S.

West Point karo akademiją šiais metais baigusieji kariūnai iš džiaugsmo mėto į orą savo kepures.

Spaudos puslapiuose

KAI LUOMŲ KOVOS SKELBĖJAS PRADEDA AIŠKINTI KRIŠTAUS MOKSLĄ

Naujienos (126 nr.) panorėjo atidengti "kitą medalio pusę krikščionybės moksle, t. y. neapykantos mokslą. Tam patvirtinti cituoja Mato evangelijos tris vietas. Iš pacituotų žodžių galima suprasti, kad norėjo iškelti Mato 10, 34-36; 12, 30 ir 12, 46-50. "Naujienos nurašiusios iš lietuviško vertimo, kad Kristus atėjęs **"ne ramybės atnešti... bet kalavijo... ir žmogaus namiškiai bus jo neprieteliai"**, ir kad Jis pasakęs: **"Kas ne su manim, tas prieš mane"**, daro išvadą: "ar galima įsivaizduoti ką' nors žiauresnio ir fanatiškesnio, kaip šitie pareiškimai?"

Pagrindinė taisyklė aiškinant svetimas mintis — **tai jas gerai suprasti. To "Naujienos nepadarė.**

Jų minima pirmoji Evangelijos vieta skelbia ne neapykantą ir fanatizmą, bet Kristaus įspėjimą, jog žmonės, priėmę Jo mokslą, susilauks persekiojimų net iš namiškių pusės, taip kad tėvas persekios sūnų, duktė motiną, žodžiu: "žmogaus namiškiai bus jo neprieteliai". Kristus nekalba apie krikščionis, kurie turėtų sukilti prieš namiškius, bet įspėja, kad kiti sukils prieš katalikus. Nesantaikos nebūtų, jei kiti nepersekiotų katalikų.

Antras išsireiškimas "kas ne su manim, tas prieš mane" pats pasako, kad žmogus, kuris neseka Kristaus mokslo, tuo pačiu yra prieš Kristų. Būtų neapykantos išsireiškimas, jei Kristus būtų pasakęs: kas ne su manim, tą aš laikau savo priešu.

Kristaus mintis paaiškėja, jei pritaikome antrą teksto aiškinimo taisyklę: žvelgti į kontekstą, į tai, kas anksčiau buvo parašyta. **"Naujienos"**, cituodamos Mato 10 ir 12 skyrius, galėjo pasiskaityti ir 5-7 skyrius, kuriuose aprašomas pamokslas nuo kalno, tai yra Kristaus mokslo santrauka. Čia kaip tik patobulinamas meilės įstatymas: **"Jūs girdėjote, kad buvo sakyta: Mylėsi savo artimą ir nekęsi savo neprietelio. Aš gi jums sakau: Myliekite savo neprieteius, gera darykite tiems, kurie jūsų nekenčia, ir melskitės už persekiojančius ir šmeižiančius jus".**

Taigi, Kristus negalėjo nieko pasakyti, kas priešinga meilės įsakymui, jei liepia mylėti ir priešus. Jis net atleido savo žudikams.

Trečioji vieta, pagal "Naujienas" skelbianti "karą visų prieš visus, net vienų šeimos narių prieš kitus šeimos narius". Iš tikrųjų nieko panašaus tas sakinys neskelbia. Jei Kristus pasakė: **"Kas tik daro valią mano Tėvo, esančio danguje, tas mano brolis, ir sesuo, ir motina"**, dar nepasako, kad namiškiai turi būti nekenčiami ir nemylimi. Čia yra nurodomi tikros meilės laipsniai. Kiekvienas privalo mylėti savo namiškius, savo kaimynus, savo tautiečius, bet neprivalo pamiršti, kad Dievo meilė yra pirmoje vietoje. Jei tėvai, pavyzdžiui, vaikams įsakytų vogti ar užmušti žmogų, ar gi vaikas turėtų klausyti? Ne, nes priešinas Dievo įsakymams, nes pirmoj vietoj Dievo meilė, o antroje — namiškių.

Taip pat nėra nuoseklu palyginti Kristaus mokslą su bolševikų neapykantos mokslu: krikščionybė ir komunistų partija nėra tas pats dalykas. Jei komunistams visi yra priešai, kurie jų neseka, ir jie turi būti sunaikinti, tai katalikams kiekvienas netikintysis yra žmogus, kurį reikia atversti, kurį reikia įtikinti, kad tik Kristaus mokslas yra vienintelis tikras mokslas, Jo religija yra vienintelė tikroji religija, nes Kristus yra Tiesa, Kelias ir Gyvenimas.

K.

LIETUVOS BYLA

T. ŽIBURIAI geg. 29:

"Štai prieš porą mėnesių buvo laukiama, kad Lietuvos bylą JAV pastatys greta visų kitų "išvaduotinų" pavergtųjų kraštų. Išviršinė šito žymė turėjo būti "Laisvosios Europos" organizacijos "Laisvosios Lietuvos" radijo programa. Bet projektas sulaikytas. "Free Europe" tuo tarpu savo patarnavimus duoda tik vadinamų satelitinių kraštų rezistentams, bet neduoda nė vienai tautai, patekusiai stačiai į gerklę bolševikinės pabaisos, atseit, nenori leisti veikti taip, kas būtų išaiškinta veikla prieš pačią Sovietų Sąjungą. Mūsuose buvo dėl šito daug jaudinamasi ir net saviems priekaištaujama. Girdi, iš savųjų kai kas to nenori ir drįsęs priešingai atitinkamas vietas informuoti. Bet pamiršta įvertinti faktą, kad Valstybės Departamento globotiniu pasidarė Rusijos Tautų Išlaisvinimo Komitetas, kad į Maskvą pasiųstas Kennan, minėtojo modelio skiepytojas. O Kennan juk yra tipingas amerikietis, kuris žino tik "Rusijos tautą", ne rusus ir pavergtuosius, bet "Rusijos tautą", taip kaip ir JAV tautą. Minėtojo komiteto suorganizavimas ir Kennano paskyrimas rodo naujų bandymų taką, kurio mums patiems nepasukti, kurio, žinoma, nepakeistų ir joks mūsiškių "informuojamas" Valst. Departamento sekretorėlis. Tos pačios serijos, be abejo, yra ir mūsų spaudos pastebėtas Pabaltijo valstybių neprasiminimas išvardinant komuinstinius kraštus, į kuriuos JAV piliečiams suvaržomas išvykimas".

Tarp tų smulkių faktelių pridėkim ir dar vieną: neseniai Trumanas kalbėjo ir reiškė užuojautą kenčiančiai Vengrijai. Suminėjo Sovietų pavergtuosius kraštus. Pabaltijo kraštai buvo nutylėti.

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

IR VISUOMENĖ TURI BALSĄ

Kai Lietuva buvo pavergta ir mūsų diplomatija užsieny kabojo ant plauko, visuomenė, ypač Amerikoje, savo pastangomis prisidėjo prie to, kad atstovybės nebuvo uždarytos ir Lietuva pripažinta pavergta tik laikinai (Roosevelto pareiškimas ALTui). Kur visuomenės balsas nebuvo toks stiprus, ten ir atstovybėms buvo sunkiau veikti.

Ta išeivių visuomenė prisidėjo ir prie VLIKo darbo palaikymo. Ji laiko VLIKą demokratinės Lietuvos politinės valios reiškėju, kaip diplomatus valstybinio aparato likučiais užsienyje. Ir kai po 12 metų okupacijos, po VLIKo parodytos okupantui rezistencijos, staiga iškyla diplomatijos šefas, ir prasideda nelemtas ginčas tarp jo ir VLIKo, teko nustebti. Anais pavojaus laikais šefo nebuvo girdėti. Sunkios sąlygos tos tylos negali pateisinti. VLIKo nariams jos buvo daug sunkesnės ir pavojingesnės. Kaip tik sunkios sąlygos išryškina drąsą, pasišventimą, idealizmą, per kurį atsiranda pasitikėjimas.

Tenka antru kartu nustebti, kad Londone suvažiuoja Lietuvos diplomatai, kurie spręsią ginčą tarp šefo ir VLIKo. Jeigu ten būtų sprendžiami tik diplomatų vidaus reikalai, tai visuomenei netektų tokia konferencija rūpintis. Bet jeigu ten svarstomas šefui prezidentinių prerogatyvų suteikimas, tai negali tuo nesidomėti nei VLIKas nei ALTas, kurie konkrečiai Lietuvos laisvinimo darbą dirba. O negirdėti, kad ten būtų pakviesti dalyvauti vieno ar antro organo atstovai. Dar keisčiau, kad ir ta konferencija teapimanti tik tris diplomatus. O kur kiti?

Tokiomis sąlygomis organizuojami konferencijos nutarimai gali liktis tik trijų diplomatų nutarimais, kurie gali tik sustiprinti nesusipratimus, jeigu nebūtų atsižvelgta į visuomenės nusistatymus.

O norėtum, kad diplomatai atsimokėtų visuomenei tuo pačiu, kuo visuomenė jiems moka, ieškodama nuoširdaus su jais bendradarbiavimo ir vienybės.

D.

Nauji pasaulio kūrėjai

Agentūra KIPA praneša, kad Pietų Afrikoje į zulų kalbą išverstas "šv. raštas", platinamas Pietų Afrikos Unijos vietinių gyventojų tarpe, kuriame tarp Abraomo, Noės ir kitų Sen. Įstatymo vardų figuruoja taip pat Leninas ir Stalinas. Ši "biblija" esanti Senojo Testamento ir rusų komunistų istorijos mišinys, kuriame prieinama net prie to, kad Leninas ir Stalinas yra vaizduojami, kaip aktyvūs pasaulio kūrimo dalyviai. Pietų Afrikos rusai tikrina, kad šis leidinys yra spausdintas Maskvoje ir čia platinamas SSSR konsulato Pretorijoje. Agentūra taip pat pastebi, kad SSSR konsulatas Pretorijoje seniai varo labai plačią propagandą ne tik vietos negrų tarpe, bet taip pat Katangoje ir Belgų Konge.

Mažos istorijos apie didžius žmones

Kai Prancūzijos būsimasis politikas Poincare buvo išstatytas kandidatu į senatą, kažkas pasisakė prieš jį, kad jis dar esąs per jaunas, tik 23 metų. "Žinoma, — sušuko Poincare, — tai didelis trūkumas, bet aš pasižadu tuo atžvilgiu taisytis diena iš dienos".

*

Anglijos karalius Karolis pakliuvo į pinigines bėdas. Jis įsakė taupyti. Pačiuose rūmuose liepė suprastinti maistą. Prieš pietus rūmų kapelionas sukalbėdavo maldą, kurią baigdavo: "Viešpatie, stiprink karalių ir palaimink šį valgį". Suprastinus maistą, kapelionas, kuris pats mėgdavo gerai pavalgyti, maldoje sukeitė žodžius: "Viešpatie, palaimink karalių ir stiprink šį valgį" Karalius įsakė maistą pakeisti.

*

Prancūzijos karalius Liudvikas gerai sugyveno su savo ministeriu Richelieu. Vieną dieną, eidamas pas karalių, Richelieu jo prieškambary sutiko jauną damą, kuri šmėkštelėjo ir dingo.

— Kas yra, karaliau? Juk toks išvargęs, atrodo, sergat? — paklausė Richelieu.

— Turėjau drugį, bet tikiuosi jau bus baigta su juo.

— Aš taip pat tikiu, kaip tik mačiau ji pro duris išskrendant..

Garsų Austrijos politiką Metternichą prieš jo 50 metų vardines vienas bičiulis paklausė, kokia dovana jam didžiausio džiaugsmo padarytų. Pagalvojęs Metternichas atsakė: — Albumas su mano giminių fotografijom. — Bičiulis apibėgiojo, surankiojo, suklijavo ir iškilmingą dieną jam iškilmingai įteikė. Metternichas priėmė dovaną ir pašaukė durininką: — Imk albumą ir laikyk. Jeigu kas iš šitų žmonių ateis ir norės mane pamatyti, vyk tuojau laukan.

*

Vokiečių rašytojas Hauptmannas gyveno Italijoje. Sykį gauna jis laišką be pašto ženklų. Apmoka dvigubai ir skaito: — Man einasi gerai. O kaip tau? Parašyk. Tavo ir t. t." Papykęs Hauptmannas susirado didelį akmenį, įdėjo į dar didesnę skrynią ir apdėtu mokesčiu (be pašto ženklų) pasiuntė laiško autoriui. Tas, gavęs dovaną, apsimokėjęs už paštą, nekantriai atidarė skrynią ir rado akmenį su kortele: — Kai iš tavo laiško sužinojau, kad tau einas gerai, šitas akmuo nusirito man nuo krūtinės.

*

Rašytojas Mark Twainas atkreipė savo dėmesį į labdarą, kuria garsėjo milionierius Carnegie. Sykį rašytojas milionieriui parašė laišką:

Pasitraukęs iš Korejos palaiubų derybų delegacijos pirmininko pareigų admir. C. T. Joy atsisveikina su gen. W. K. Harrison, kuris iš jo tas nemalonaiis pareigas dabar perėmė.

"Malonusis Carnegie, iš laikraščių matau, kad jums einasi gerai. Aš norėčiau turėti maldaknygę, kuri kaštuoja šešis šilingus. Jei Jūs man maldaknygę padovanosite, tai aš Jus laiminsiu, Dievas Jus laimins, ir Jums seksis dar geriau. Jūsų nuolankus M. Twainas. P. S. Siųskite man ne pačią maldaknygę, bet šešis šilingus."

*

"Nuo okupacijos nukentėjusiųjų intereso bendruomenė" iš Vokietijos, iš Frebiurgo, pasiuntė telegramą Prancūzijos aukštajam komisarui François Poncet, kad leistų pakelti nuomas. Telegrama baigėsi nurodymu: "žiūrėk Matas 7, 12." Nurodytoji Šv. Rašto pastraipa yra tokia: "Visa, ko jūs norite, kad jums kiti darytų, darykite tai ir jūs kitiems". Bet Godesberge, kur yra komisaro buveinė, tą prierašą kitaip suprato, ir iš komisaro įstaigos išėjo atsakymas, adresuotas taip: Mr. Matas, "Nuo okupacijos nukentėjusiųjų intereso bendruomenė" Freiburg, Breisgau.

Nors ir lyja, karalienė Elzbieta II šypsosi, nes jos lankoma Londone **Karališkosios ligoninės** sode gėlių paroda džiugina akį. Šalia karalienės **matome** uniformoje **Savanorikosios Moterų Tarnybos vadę Reading ir deinėje** Karališkosios Daržų Kultūros Draugijos pirmininką lordą **Aberconway**.

DARBININKAS

THE WORKER
Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly
—BY—
FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$5.00	Amerikoje metams	$5.00
Brooklyn, N. Y.	$5.50	Brooklyn, N. Y.	$5.50
Half year	$3.00	Pusei metų	$3.00
Foreign	$5.50	Užsienyje	$5.50

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tiktai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

BIRŽELIS

BIRŽELIO 15 diena — Lietuvos okupacijos, birželio 14 diena — masinių deportacijų pradžia. Vienas su kitu susiję. Kur sovietų kareivis durtuvą įsmeigia, ten prasideda ir deportacijos. Okupacija, deportacijos ir "vergų darbas" priklauso prie sovietinės sistemos esmės.

Užgniauždami skausmą, kuris mumyse nenutrūkstamai srovena, virtus tautai sovietinės sistemos auka, įsižiūrim iš tolo, iš pasaulio įvykių plotmės, kas esam tie, kurie esam išduoti deportacijoms, genocidui, vergų darbams.

Esam tik mažas plotas žemėlapyje. Mažas net tarp tų, kurie yra jau sovietinio bato trypiami. Tačiau jis reikšmingas įvykių žemėlapyje tuo, kad tai pats pirmasis plotas Vakaruose, kur pradėtos deportacijos. Dar labiau pažymėtinas mastas, kuriuo čia tauta naikinama. Jei JAV būtų netekusios gyventojų tokio procento, kokio neteko Lietuva, tai ji būtų netekusi 50 mil., tai Kanadoj tebūtų likę 8 milijonai.

Pabėgęs sovietų karininkas pastebėjo, kad Pabaltyje tautos likviduojamos ne tokiu tempu, kaip tai padaryta Rusijos viduje su totorių, Volgos vokiečių ir kt. respublikomis. Esą privengiama, kad greitas likvidavimas neatsilieptų į Skandinavijos neutralitetą. Tas pareiškimas yra vienas iš liudijimų, kad sovietai privengia, kaip į jų "vidaus politikos" veiksmus atsilieps užsienis.

Balsai apie naikinimą, kaip skersvėjis voratinklius, ardo sovietų agentų keslus vakaruose. Jie plinta vis gausiau iš pavergtųjų.

Kas jį išgirs? Kai prieš keliolika metų teismas pasmerkė mirti du komunistus, per vieną dieną sukilo piktintis visas pasaulis. Bet ilgai reikėjo belstis, iki Vakarai davė ženklą, kad girdi apie tautų naikinimą. Šiandien jau išgirsta. Tai gražiai įrodė laisvinimo veiksnių paskatinti laiškai JTO nariams Paryžiaus sesijoje. JTO išleido Žmogaus teisių deklaraciją; priėmė Genocido konvenciją; darbo komisija renka liudijimus apie vergų darbus sovietų valdomuose kraštuose.

Tai jau geriau. Tai atsiliepimas į širdį ir sąžinę draskančius skundus. Bet tai vis dar tik užuolankos. Lyg taikstymasis parišti po kaklu Stalinui skambaliuką. Žinių rinkimas (lyg dar neaišku!), konvencijos ratifikavimas tėra mažos vertės, kol nėra kaltininkui sankcijų, kol nėra kas jas įvykdo, kol pats žudikas sėdi JTO.

Taigi tautų naikinimo klausimas yra tik sudedamoji visos Sovietų Sąjungos problemos dalis, kuri skyrium vargiai bus sprendžiama. Ji nebus išspręsta, kol Vakarai tebus nusistatę bėgioti su kibiru paskui padeginėjantį beprotį ir gesinti jo pakurtus raudonus gaisrus, užuot čiupę jį patį nusikaltimo vietoje.

Šitai žinodami, tegalime kantriai ir su pasiryžimu stiprinti šauksmą su visais pavergtaisiais, telkti laisvų kraštų geros valios žmones galingiau prabilti į sąžines ir žadinti savisaugos išmintį: tol deportacijos nesiliaus, tol jos nenustos grėsusios visam pasauliui, kol bus kur nors pasauly sovietinė sistema.

Teesie amžinas atminimas Birželio Kankiniams, kurie yra įspėjimo ženklas laisvajam pasauliui!

ŠIĄNAKT BUVAU VOGTI...

KAD IŠGELBĖČIAU SERGANČIUS KŪDIKIUS

Birželio 14 diena virto visų lig šiol buvusių ir tebetrunkančių deportacijų simboliu. Tai buvo pirmoji masinės deportacijos banga. Ji pareikalavo 34.260 aukų. Daugiausia tada buvo deportuota ūkininkų, antroj eilėj tarnautojai, darbininkai.

Su antrąja okupacija

deportacijų bangos kartojosi.

Jau 1944 m. buvo suiminėjami tie, kurie buvo sąrašuose 1941 m., bet dėl karo nebuvo išvežti. Toliau kasmet:

1945 m. liepos, rugpiūčio, rugsėjo mėn.,

1946 m. vasario 16 dieną,

1947 m. liepos, rugpiūčio, lapkričio ir gruodžio mėn.,

1948 m. gegužės 22 dieną,

1949 m. kovo 24-27 dienomis visoj Lietuvoj tuo pačiu metu; pasikartojo 1949 m. birželio mėn.,

1950 m. birželio mėn.

Deportacijos sykiais buvo tuo pačiu metu visoj Lietuvoj, sykiais atskirais rajonais. Tai priklausė nuo bolševikų pasiruošimo ir jų turimų transporto priemonių. Visose deportacijose imta visokių luomų ir visokio amžiaus žmonių, pradedant naujagimiais ir baigiant seneliais per 80 metų. Alytuje buvo atsitikimas, kad operatyvinė grupė, atvykusi išvežti, rado moterį gimdančią. Tad laukė, iki pagimdė, ir tada motiną su naujagimiu paėmė į sunkvežimį ir išvežė.

Iki 1950 metų pabaigos, gana tiksliomis žiniomis, deportuotųjų skaičius siekė iki 550.000. Nuo to laiko jis pakilo, turint galvoje, kad ir be masinių deportacijų eiliniais suiminėjimais iš Vilniaus ir Kauno kalėjimų išgabenama kas mėnuo po 2-3000 žmonių.

Suiminėja ir tremia

tuo pačiu būdu kaip ir 1941 m.

Pirma slaptai sudaro sąrašus. Nuskirtą dieną švintant pasirodo MGB sunkvežimis. Žmonės puolasi bėgti. MGBistai juos apšaudo. Įsilaužus pro duris operatyvinės grupės viršininkas paskaito išsigandusiems žmonėms sprendimą juos ištremti. Duoda apie valandą laiko pasiruošti. Pasiimti leidžia apie 100 klg. daiktų ir maisto. Praktiškai retai kas tiek pasiima, nes vienur operatyvinės grupės viršininkas neleidžia, kitur išgąsdinti žmonės nesusiorientuoja nė ką pasiimti, dar kitur pasiimtą turtą pakeliui atima.

Sunkvežimiais nugabena į geležinkelio stotį, sukemša po 60 žmonių ir daugiau į gyvulinius vagonus, duris užkala, langus spygliuotomis vielomis užpina. Prieš tai dar suimtiesiems duoda pasirašyti, kad savu noru jie išvyksta į kitas "broliškas respublikas". Už tai gauna geresnių sąlygų pažadus. Kas nesirašo, kitus verčia už juos pasirašyti.

Tremiamieji ir iš kalėjimų paimtieji

pakeliui suskirstomi rūšimis:

kaliniai su ilgametėmis bausmėmis;

kaliniai su kelerių metų ištrėmimu,

tremtiniai su pakeliui sudarytomis bylomis,

tremtiniai be jokių kaltinimų. Pastarieji dar skirstomi: pasirašiusieji, kad vyksta savu noru ir nepasirašiusieji. Pagal šias kategorijas pritaikomi tremtiniams lageriai su atitinkamomis sąlygomis. Sunkiausios sąlygos tiems, kurie turi gyventi vielomis aptvertuose lageriuose, eiti į darbus su sargybomis ir neturi teisės gauti iš tėvynės nei siuntinių nei laiškų. Lengviausia, taigi "lengviausia" tiems, kurie apgyvendinami kolchozuose ir gali gauti siuntinį iki 8 klg.

Lietuviai tremtiniai žinomi šiose stovyklose: Jakutsko, Irkutsko, Boikalo, Novosibirsko, Arako, Sverdlovsko, Krasnojarsko, Archangelsko, Vorkutos, Bykovmys, Karaganda ir kt.

Darbai tokie pat kaip ir visiems tos rūšies vergams: miško kirtimas, sukirstos medžiagos plukdymas, naujų geležinkelių tiesimas, anglies kasimas; žemės ūkio darbai kolchozuose, na, ir Volgos—Dono kanalą kasant ne vienas šimtas lietuvių savo gyvybę padėjo.

Darbovietė nuo gyvenamųjų vietų kartais per dešimt ir daugiau kilometrų. Nueiti reikia pėsčiomis, sargybos lydimiems. Be reikalo ir ta sargyba. Pabėgti sunkiai įmanoma, nes miške laukia badas ir šaltis, o viršum stovyklos rajono po taigą skraido sargybinių lėktuvai.

Daugumas dirba 14—16 valandų. Moterys dirba tuos pačius vyriškus darbus.

Darbo brigadom vadovauja kriminaliniai nusikaltėliai,

daugiausia rusai. Jie išperka greičiau savo nusikaltimus, jeigu stipriau išnaudoja kalinių darbo jėgą.

Įkurdinami daugiausia mediniuose barakuose, kuriuos paprastai turi patys pasistatyti. Grindų ploto vienam žmogui pusantro metro. Krosnių vietoje barakuose stovi skardinė statinė, nuo kurios išvestas pro stogą dūmtraukis. Malkas patys tremtiniai turi parsinešti savo pečiais po kelis kilometrus. Tokiu būdu ginamasi nuo 65 laipsnių (arba F.: 150) šalčio, kuris pabaltiečiams vargiai pakeliamas. Jokių sanitarinių priemonių, jokių vaistų nuo utėlių, blakių ir kitokių parazitų.

Nuo išdirbtos darbo normos priklauso maisto norma. Kurie tremtiniai gyvena "laisvame ištrėmime", tie uždirba apie 300 rb. mėnesiui.

Už tokį uždarbį gali nusipirkti kibirą ar porą bulvių.

Štai liudijimas tokios "laisvam ištrėmime" esančios moters E. N., kai ji gavo siuntinį:

"Man trupučiuką graudu darosi, gavus nuo jūsų siuntinį... Buvau seniai valgiusi kruopų, net skonį pamiršusi... Vaikai labai sirgo jėdra. Pradėjo sveikti. Labai norėjau padaryti jiems džiaugsmo — išvirti bulvių. Nupirkti ne visada įmanoma. Užtai šiąnakt buvau vogti. Teko eiti 6 kilometrai per mišką iki sovchozo, parsinešiau gal 10 kl. Buvo baimės ir prakaito, bet už tat pavalgėme. Čia nevogsi-negyvensi. Visko teks išmokti, net vogti. Kai suvalgysim, eisiu vėl. Tik baimė sargybinių. Šiąnakt vos neperšovė, vos vos išbėgome. Už tat dabar trupučiuką pagulėsiu. Matyt, peršalau, teko miške pagulėti šliaužiant, na, plaučiai ir streikuoja", baigia motina atpasakojusi turėtą riziką, gelbstint savo sergančius kūdikius "vogtomis" bulvėmis.

O kaip gyvena

tie, kurie nugabenami į koncentracijos lagerius,

rodo aprašymas Kraslago, netoli geležinkelio stoties Rešioty, kur buvo nugabentas Lietuvos Respublikos prezidentas Aleksandras Stulginskis.

"Kai atvykome į šį pragarą, tuojau iš mūs atėmė visus daiktelius. Aptaisyti skudurais buvome paskirstyti į brigadas. Turėjome sunkiai dirbti taigose nuo sutemų iki sutemų. Buvo tiesiamas geležinkelis, ir mes turėjome gaminti bėgius. Mūsų maistas buvo visada tas pats: sušalusios ir supuvusios bulvės, išvirtos vandenyje su labai labai maža kruopų. Jokios mėsos, jokio riebalo. Mūsų duonos norma buvo 400 gramų dienai, bet ši duona buvo baisi. Tai ir viskas buvo. Miegojome mediniuose barakuose be čiužinių ir antklodžių. Po kiek laiko nelaimingi kaliniai pradėjo tinti, ir ant kūno pasirodė skausmingos žaizdos. Mirtis turėjo gausią pjūtį. 1941 m. spalių mėn. mirimai pagausėjo. Gruodžio mėn. jau 20-50 žmonių per dieną. Temperatūra nukrito 50 laipsnių žemiau nuliaus. Kad galėtum pasišildyti, reikėjo patiems atsigabenti malkų iš už 3-4 km. Kiekvieną rytą keletas draugų, kurie buvo atsigulę su mumis, buvo jau negyvi. Buvo neįmanoma laidoti mirusius, nes žemė buvo įšalusi; dėl to jie buvo kraujami lagerio kampe. Kas vakaras grįždami iš darbo likusieji parsinešdavo tuos draugus, kurie buvo mirę darbe. Kitą rytą vėl tas pats vaizdas prieš akis. Jokia medicinos pagalba nebuvo įmanoma tokiose sąlygose.

Skaičiuojama, kad

bendras tremtinių mirtingumas siekia 30—35%.

Taigi vidutiniškai žmogus gali išlaikyti apie trejus-ketverius metus. Jei ligi šiol išvežta iš Lietuvos apie 600.000, tai per tuos aštuonerius metus apyvarta jau bus pasiekusi tokio skaičiaus, kuris apie pusę ištremtųjų jau nurašo į mirusius.

Skaičiuojama, kad visose Sovietų Sąjungoje stovyklose esą apie 20 mil. Rusų valdininkas, kuris buvo prie priverčiamojo darbo centro Maskvoje ir kuris paskui pats buvo patekęs į lagerį, ištrūkęs, tikino, kad lageriuose esą ne mažiau kaip 25—30 mil. Jo žinios gali būti tikslesnės, nes prisidėjo nauji kraštai, iš kurių sustiprintai papildomi darbo jėga tie sovietų mirties malūnai.

Jeigu ir čia skaitysim, kad apyvarta keičiasi kas trejiketveri metai, tai jokis karas nebus tiek žmonių sunaikinęs kaip koncentracijos lageriai to JTO nario, kurios organizuoja "kovą už taiką".

Lietuva prašo Sovietų Sąjungą ją priimti globon

NEPAPRASTAS TEISMAS

JOHANN BOJER*

Teisėjai užima savo vietas. Pilna salė knibžda žmonių smalsuolių. Visi žino, kad sprendžiama nepaprasta byla. Įtariamasis, stovįs kaltinamųjų suole, neprisipažįsta. Jis yra kokių penkiasdešimties metų vyras, rudomis garbanomis, pablyškusio, gerai skusto veido.

Teisėjas kreipiasi į kaltinamąjį: "Pone Arenfeldte, esate išklausę kaltinamojo akto. Girdėjote, kuo esate kaltinamas ir kokie įrodymai yra pateikti. Jie kalba prieš Jus. Ar prisipažįstate kaltas?"

Kaltinamajam tuo tarpu buvo leista atsisėsti. Jis vėl atsistoja ir tvirtai sako: "Neprisipažįstu".

Teisėjas: "Yra aiškiai įrodyta, kad pavardė, kuria dabar čia vadinatės, nėra tikra. Policija nustatė, kad esate labai miklus pavardes keisti. Neseniai dar vadinotės Andriejum Pedersenu Bergetu. Gal galėtumėte pasakyti, ar pažįstate poną Abrahamsoną, paskolų davėją?"

Kaltinamasis nuleidžia galvą ir linkteli patvirtindamas, kad jį pažįno.

Teisėjas: "Jūs taip pat buvote priekyje minios, apstojusios namą, kuriame tas pinigų skolintojams savo įstaigą turėjo. Ar tiesa?"

Kaltinamasis dar kartą linkteli ir akis įduria į grindis.

"Jūs priklausėte prie tų, kurie akmenimis iškūlė tam skolintojui langus. Jūs įsiveržėte į vidų ir, nežinia kokiu būdu, pas Jus atsirado raktai nuo pinigų spintos. Jūs ją atidarėte ir miniai žmonių išmetėte pinigus, auksą, brangakmenius, vekselius, o paskui ir rūbus ir ką tik ten radote. Ar prisipažįstate tai darę?

"Taip"

Teisėjas: "Tai dėl ko nors kivirčijotės su tuo dingusiu skolintoju?"

Kaltinamasis delnu perbraukia per kaktą ir nusišypso: "Taip ir ne. Jis buvo kenksmingas žvėris. Tikra votis mūsų prakeiktos visuomenės. Kai žmonės alko ir šalo, kai jie neturėjo pastogės — buvo geriausias jam pasipelnyti metas. Jis tada uždirbo didelius procentus, prisikrovė aukso. Aš esu įsitikinęs, kad mūsų laikais yra tokių tūkstančiai. Bet šis buvo ypatingas kraugerys. Aš negalėjau jo žvilgsnio pakelti."

Gynėjas jo žodžius užsirašo paauksuotu pieštuku. Čia jam bus geras pagrindas ginti įtariamąjį ir kaltę suversti pagedusiai visuomenei.

Prokuroras: "Ar pinigų skolintojas buvo tada savo įstaigoje?"

Kaltinamasis keliais pirštais pakaso savo gerai nuskustą smakrą ir tiesiai pažiūri į prokurorą: "Taip. Aš manau".

"Tiktai manote? O gal tikrai žinote? Ar tada jį matėte?"

"Žinoma".

Teisėjas: "Bet nuo tada jis dingo be žinios. Policija visur jo ieškojo. Yra įtarimas, kad buvo nužudytas. Ką galite pasakyti?"

Teisėjas atsilošia kėdėje ir veriančiomis akimis spokso į kaltinamąjį. Teismo salėje stoja tyla. Visi žiūri į tą žmogų su rudomis plaukų sruogomis ir išblyškusiu veidu. Tiktai policininkas, kuris stovi už jo pečių, rodosi esąs abejingas.

Teisėjas klausinėja toliau: "Ar galite paneigti, kad mūsų įtarimas yra netikras? Ar skolintojas nebuvo nužudytas?"

"Taip, jis nužudytas".

"Ir kas... kas tai padarė?"

Tyla. Kaltinamasis nulenkia galvą.

Teisėjas: "Ar ne Jūs tai... tai padarėte?"

Tylūs žodžiai, kuriuos labai sunku ištarti, kai kaltė prisipažįstama. Jis vos-vos ištaria "Taip".

Salėje visiems užima kvapą. Gynėjas pašoka iš vietos ir dairosi paklydusiu žvilgsniu. Tas prisipažinimas — jam kaip perkūnas iš giedro dangaus. Visi jo surankioti argumentai, kad tas žmogus nekaltas, nušluoti žemėn. Tuo tarpu teismo raštininkai tik rašo, rašo, rašo. Jie žymisi tvirtą, nesugriaunamą, sensacingą žmogžudystės išaiškėjimą. Balkone pasigirsta vienos moters aiktelėjimas. Galimas daiktas, ji ten alpsta.

Teisėjas: "Ar tai atsitiko prieš įsilaužimą ar po to?"

"Tai įvyko tą pačią dieną, kiek prieš tai?"

"Ar kas nors tai matė?"

"Ne".

"Nei tie, kurie padėjo Jums įsilaužti? Nei jie nieko nematė?"

"Niekas nematė".

Valandėlei visi nutyla.

Teisėjas: "Kokį ginklą turėjote rankose?"

Kaltinamasis pakrato nežymiai galvą ir žiūri į grindis.

Teisėjas: "Revolverio tikriausiai nenaudojote? Niekas negirdėjo šūvio. Gal turėjote peilį?"

Kaltinamasis ir vėl papurto savo rudas garbanas.

Teisėjas kreipiasi į kaltinamąjį draugišku ir švelniu žodžiu: "Pone Bergerte, papasakokite mums visai atvirai, kaip tai atsitiko".

"Aš... aš...", pradeda ir nebaigia tas išbalęs žmogus, kuris nervingai trina rankas ir laužo pirštus. Salėje visi įtempia ausis. Praeina dar kokią tylos valandėlę, kol teismo raštininkas užsirašo ištartus kaltinamojo žodžius.

Teisėjas: "Taip, taip... Vadinasi, jį pasmaugėte!"

Rudaplaukis niurktelia galva.

Teisėjas: "Ar nužudytasis gynėsi? Ar su juo grūmėtės?"

"Nieko ypatingo nebuvo".

"Ar truko ilgai, kol... kol jis užduso?"

"Ne".

Gynėjas stipriai sukruta savo kėdėje. Jis vėl suranda už ko užsikabinti: jei taip vienas kitą priverčia griebti už kaklo, tai čia kalta tiktai sugedusi visuomenė. Bet, po velnių, kam tas žmogus leidžia save taip kamantinėti? Kam jis iš viso prisipažino? Juk nėra jokių liudininkų.

Teisėjas: "O dabar dar vienas klausimas: jį paslėpėte? Kur lavoas dabar yra?"

Kaltinamasis ištiesia galvą ir žiūri tiesiai teisėjui į akis. Iš visų kampų akys taip pat į jį nugręžtos. O jis purto galvą.

Po valandėlės klausia prokuroras: "Gal koks kitas žmogus, kuris padėjo nužudyti, kur nors nukišo?"

Kaltinamasis krato galvą.

Teisėjas, netekęs kantrybės: "Paskutinį kartą klausiu: kur paslėpėte nužudytąjį paskolų davėją?"

Kaltinamasis nežymiai nusišypso. Kaip jums tai patinka? Žmogžudys ramiai sau stovi ir juokiasi? Ar jis neprigaudinėja? Jis pasilenkia ant suolo briaunos, peržvelgia visą žmonių minią ir taria: "Kur šiuo metu yra pinigų skolintojas aš negaliu tikrai pasakyti".

Stoja tyla. Visų veidai surūstėja.

Teisėjas: "Ar tai reiškia, kad pats tikrai nežinote, kur jis yra?"

Kaltinamasis: "Galimas daiktas".

Teisėjas: "Ar tai taip pat reiškia, jog kiti Jums čia padėjo?"

Kaltinamasis: "Jei aš turiu sakyti teisybę, tai manau, jog kiekvienas šioje salėje turi bent po mažą jo gabalėlį".

(bus daugiau)

*) Senesnės kartos norvegų rašytojas.

BALFo pirmininkas kan. J. B. Končius tarp Vasario 16 gimnazijos mokinių Diepholze. Mokiniai džiaugiasi CARE dovanotomis knygomis.

AR PAVYKS IŠGELBĖTI MŪSŲ JAUNĄJĄ KARTĄ

Diepholze buvusiose vokiečių lakūnų kareivinėse įsikūrė lietuviška Vasario 16 gimnazija. Šalia jos veikia ir pradžios mokykla. Viso gimnmazijoje ir pradžios mokykloje yra 150 mokinių. Gimnazijoje mokytojauja 13 mokytojų, direktoriumi yra prityręs ilgametis pedagogas **Antanas Giedraitis.** Ši gimnazija yra vienintelis lietuviškas mokslo židinys, likęs Vokietijoje. Todėl nenuostabu, kad lietuviškas jaunimas

keliauja šimtus mylių,

kad pasiektų mokyklą. Štai BALFo pirmininkas kan. J. B. Končius pasakoja, kaip viena 8 metų mergaitė atvyko iš Kempteno, užsikabinusi kortelę, kurioje konduktorius prašomas nuvežti į Diepholzą. Kiek reikia drąsos tokiam vaikui vienui vienam, gerai nemokančiam vietinės kalbos, atlikti tokią ilgą kelionę — nuvažiuoti traukiniais 500 mylių!

VOKIETAITĖ LIETUVIŠKOJ DIEPHOLZO GIMNAZIJOJ!

Balfo pirmininkas kan. J. B. Končius, lankydamasis Diepholzo gimnazijoje, užkalbino 4 klasės mokinę **Renatę Lepertaitę, kuri iš Lietuvos atvyko tik pernai.** Kaip nuostabu! Nauja tremtinė! Ji vokietaitė. Besigelbėdama nuo bado, 11 metų ji pasiekė Lietuvą. Ji buvo Vilniaus krašte lietuvių šeimoje. Mokyklos negalėjo lankyti, nes reikėjo dirbti ūkyje, ypač kai įvedė kolchozus. Bėgant į Lietuvą, jos motina mirė. Iš Lietuvos pernai ją prievarta atvežė prie Vakarų Vokietijos sienos. Vokiečiams padedant jai pavyko susirasti tėvą Hannoverio mieste.

Sužinojusi, kad netoliese yra lietuviška mokykla, išprašė tėvo leisti ją į lietuvišką mokyklą. Nuo kitų lietuvaičių gimnazijoje ji niekuo nesiskiria, puikiai kalba vokiškai ir lietuviškai, su visomis gerai sugyvena ir jos vokietaitė čia niekas nelaiko.

Balfo pirmininkas paklausė, kodėl ji nelanko vokiečių mokyklų, kurios yra geresnės. Ji atsakė:

Man lietuviai labai patiko, jie man buvo geri ir Lietuvoje mane globojo kaip savo dukrą.

JŪSŲ AUKOS BALFui gelbsti ir Diepholzo gimnazijai, gelbsti vienuolikai kitų lietuviškų mokyklų ir tiems, kurie nagali lankyti lietuviškų mokyklų. Jos gelbsti ligoniams, invalidams, džiovininkams, našlėms su mažais vaikučiais ir visiems į vargą patekusiems lietuviams.

Aukokite patys ir rinkite aukas iš kitų. Tegu kiekviena draugija, rengdama piknikus ar kitokias pramogas, dalį pelno skiria BALFui, tegu kiekviename piknike būna BALFui aukų rinkėjai.

Kai bus BALFas stiprus, šis jaunimas sieks mokslų, bus sveikas, gražiai apsirengęs. BALF esame mes patys. Kiekvienas lietuvis yra BALF dalis. Neleiskim jam susilpnėti. Vasaros karščiai tegu neatbaido aukų davėjų nuo būtinos pareigos — išlaikyti vargstančiuosius lietuvius gyvus. Aukas perduokite savo vietos BALFo skyriui arba siųskite tiesiog į UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA, Inc., 105 GAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.

Jokiu būdu nebūčiau iš ten išvažiavus, jei komunistai nebūtų manęs išviję. Dabar džiaugiuos, kad nors čia galiu lankyti lietuvišką mokyklą.

Šis mokslo sėkmės lietuviškas atžalynas gyvena gana sunkiose sąlygose. Jiems trūksta ir maisto ir aprangos. Jie tik vieną kartą savaitėje gauna mėsos, o šviežaus pieno niekada neragauja. Gyvena tik iš tos paramos, kuri ateina iš Amerikos.

BALFas ISTIESĖ PAGALBOS RANKĄ JAUNIMUI

Visi gimnazijos mokytojai ir mokiniai buvo BALFo aprūpinti naujais drabužiais ir avalyne. Buvo pasiųsta 3,000 svarų cukraus, 2,000 svarų riebalų.

BALFo pirmininkas kan. J. B. Končius gimnazijoje lankėsi du kartus, kartu su mokiniais valgė, apžiūrėjo jų patalpas, susipažino su jų gyvenimu. Antru kartu atvykdamas, jis atsivežė ir svečių — Bremeno CARE skyriaus palydovus. Iš CARE organizacijos, (kurios dalininku yra BALF ir kurios vienu direktorių yra BALF pirmininkas), jis atvežė knygų anglų kalbai mokytis ir jas mokiniams padalino. Mokiniai džiaugėsi, gavę gražių dovanų iš Amerikos. Šias knygas CARE organizacijai padovanojo Amerikos mokyklų mokiniai. Jie parašė ir į kiekvieną knygą įdėjo po laiškelį, kuriame nurodo, kokiu būdu jis Amerikoje, mokyklą lankydamas, iš savo kuklių santaupų nupirko nežinomam mokiniui Vokietijoje šią knygą. Laiške prašo, kad knygos gavėjas jam parašytų.

Gavę knygas, Diepholzo gimnazijos mokiniai suka galvutes, kaip parašyti įdomesnius laiškus, kad iš knygų dovanotojų dar gautų ir kai ko daugiau...

Vykdamas į Diepholzo gimnaziją, BALFo pirmininkas nusiuntė drabužių, avalynės ir kitokių dovanų ne tik iš BALFo, bet ir iš NCWC, CARE ir kitų organizacijų.

BALFo PAGALBA SENELIAMS IR LIGONIAMS

Vokietijoje vien džiovininkų sanatorijose lietuvių yra 500, psichiatrinėse ligoninėse — 38. Visi jie reikalingi globos, nuolatinės globos, kurią gali teikti tik stiprus BALFas.

Iš dar Vokietijoje likusių 8,000 lietuvių BALFas šelpia 5011.

BALFo pirmininkas aplankė senelių stovyklas, jų kambarius, kur jie gūdumoje leidžia savo paskutines dienas. Jiems trūksta ne tik duonos, maisto, drabužio, bet ir lietuviškos brolišios meilės.

Tad kiekviena, nors ir mažiausia, auka BALFui yra tas saulės spindulys, kuris nuskaidrina senelių ir ligonių gyvenimą.

BALFas ŠELPIA LIETUVIUS LIKUSIUS LENKIJOJE

BALFo organizacija jai prieinamais ir įmanomais būdais remia ir palaiko lietuvius Lenkijoje. Štai ištrauka iš laiško, rašyto birželio 4 d. ir atėjusio iš Lenkijos.

"Dėkojame už mūs nepamiršimą. Esam kilę iš Vilniaus krašto... Esu našlė. Mano vyras, pakirstas žiaurios ligos mirė. Pirmiau Lenkijoje dar buvo įmanoma gyvent, dabar mus labai kankina. Žinom, kad **Lietuvoje žmonės taip pat labai vargsta, bet jie pagalbos negali iš niekur gauti... Mano žentas, nors geras amatininkas, uždirba vos menkam maistui... Mano 20 m. sūnus nuo sunkaus nešvaraus fabriko darbo ir menko maisto susirgo ir dar tebesikankina, pakirstas plaučių ligos. Metus laiko gulėjo ligoninėj, dabar namie. Bet dirbti jau negali... Aš esu 63 m. Nors nelabai tokia sena, bet pergyvenau sunkius laikus, baimę, tai irgi jau neturiu sveikatos...**

"Pašelpkite mus, Lenkijoje gyvenančius lietuvius. Paaukokite, kiek ir ką galit, padovanokit kokių nors jums jau nereikalingų rūbų ir apsiavimo. Mes jų nupirkti nepajėgiam. Paaukokit ką galit man ir mano vaikam pavalgyti..."

"Rašau jums ašarotomis akimis, maldauju jūs, nepamirškite mūs... Mums visko reikia, mums viskas brangu, ką jūs mums padovanosit. Dėkosim mes jums visą savo amželį..."

BALFo pirmininkas kan. J. B. Končius lanko sergančią našlę Teichertienę su mažais vaikučiais Diepholze, Vokietijoje.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai eina į pamokas. ("Ateities" klišė)

BALTIMORE, MD.

Baigė mokslo metus

Šv. Alfonso parapijinė mokykla jau baigė mokslo metus. Baigimo aktas buvo sekmadienį, birželio 8 d., parapijos bažnyčioje prieš popietines pamaldas. Parapijos klebonas, prel. Mendelis, baigusiems mokyklą mokiniams įteikė baigimo pažymėjimus. Šiais mokslo metais mokyklą baigė 25 mokiniai: Alg. Bačanskas, El. Baranauskaitė, N. Brazauskaitė. A. Davella, J. Dempsey, Sandra Di Stefano, T. Ivaška, J. Grogan, P. Ingson, V. Jurgelaitytė, B. Klepes, W. MacFarlane, W. Marsiglia, S. Matulevičiūtė, O. Mendelytė, Š. Nastopka, S. Newman, V. Penkiūnas, B. Petrikaitė, J. Pukelis, N. Skinaitytė, Z. Skinaitytė, A. Veliuona, H. Vyšniauskas ir K. Wilchinski. Iš baigusių 36% yra tremtinių vaikai, kurie lituanistikos dalykų mokėsi, lankydami šeštadieninę mokyklą.

Gabiuosius ir darbščiuosius mokinius apdovanojo įvairiomis dovanomis, pav. už geriausią mokymąsi gavo garbės ženklelius — N. Brazauskaitė — 8 skyr., P. Karpers — 7 skyr., P. Eisenhower — 7 skyr., J. Čepaitis ir B. Penkiūnaitė — 6 skyr., P. Carter — 5 skyr., R. Wille — 4 skyr., C. Grigaitytė — 3 skyr., B. Dulytė — 2 skyr., J. Glebas — 1 skyr. ir N. Dulytė — iš vaikų darželio. Dvi dovanos buvo auksiniai medaliai — kurių vieną gavo Iz. Matulevičiūtė, kaip geriausiai mokanti lietuvių kalbos iš Amerikoje gimusių lietuvių vaikų, o kitą — N. Brazauskaitė, kaip geriausiai mokanti anglų kalbos iš tremtinių vaikų. Kitus pasižymėjimo ženklus gavo Š. Nastopka už gerą pažangumą matematikoje, P. Sandra ir I. Di Stefano už laimėjimą Amerikos Legiono konkursos ir N. Brazauskaitė ir K. Lustikaitė už anglų kalbos "spelingą". Be to, dar buvo apdovanoti 29 mokiniai, kurie tvarkingai lankė mokyklą per visus mokslo metus nepavėlindami ir nepraleisdami darbo dienų. Visos dovanos taip pat buvo įteiktos bažnyčioje.

Mokslo metų pabaigos aktą baigiant ir per graduantų pamaldas, par. klebonas, prel. L. Mendelis, mokyklą baigusiems mokiniams priminė jų ateities uždavinius, o seserims mokytojoms padėkojo už didelį metų darbą. Suprantama, kad pelnyta padėka seserims kazimierietėms priklauso ir iš visų mokinių tėvų už nuoširdų ir rūpestingą auklėjimą bei mokymą ir gerb. klebonui už didelį rūpinimąsi visais mokyklos reikalais.

Vasaros meto pamaldų tvarka

Nuo birželio 8 d. šv. Alfonso bažnyčioje įvedama vasaros meto pamaldų tvarka. Šv. mišios sekmadieniais bus laikomos — 7 val., 8:30 val., 10 val. ir 11:30 val. Vietoj sumos, buvusios 10 val., bus tik skaitytinės mišios. Negiedos ir choras. Pamaldų po pietų nebus. Jos bus atliekamos šeštadieniais 7:30 vakare. Pamaldos nauja tvarka bus laikomos iki rugsėjo mėn. pradžios.

Literatūrinė naujiena — nepaprastai įdomus naujasis Jurgio Jankaus romanas "PAKLYDĘ PAUKŠČIAI". I tomo kaina $2.20, antro — $2.60. Gaunama: Gabija, 335 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

BAŽNYČIA IR PASAULIS

• **Popiežius Pijus XII** priėmė atstovus Tarptautinio Žemės Ūkio Kongreso Romoje. Savo kalboje Šv. Tėvas pagyrė susirūpinimą pakelti žemės ūkį kituose krastuose, kad visiems užtektų maisto. Popiežius pasakė: "Kai didelė dalis žmonių neturi ko pakankamai pavalgyti, o kai kurie kraštai vis dar atsiduria bado pavojuje, negalima tik sau pasilaikyti žemės gėrybių ir geresnių joms gaminti priemonių; į tai turi teisę ir tie, kurie alksta. Mūsų visų yra moralinė pareiga jiems padėti".

• **Sesuo Maria Bertilla,** kuri priklausė Šv. Daratos seselėms mokytojoms, mirusi 1922 m., paskelbta palaimintąja š. m. birželio 8 d.

• **Arkiv. Amleto G. Cicognani,** popiežiaus atstovas JAV, turi taip pat brolį arkivysk. Gaetano Cicognani, kuris yra popiežiaus nuncijumi Ispanijai.

• **Bostono arkivyskupijos** sinodas, neseniai pasibaigęs, visą arkivyskupiją padalino į 15 dekanatų. Ligi šiol buvo tik 5 dekanatai. Dekanatų teisės yra žymiai praplėstos.

• **Belgijoje** prieš mirtį atsivertė ir priėmė sakramentus žymus socialistų veikėjas ir vienu metu partijos lyderis Herman Vos. Jis buvo taip pat redaktorius socialistų dienraščio "De Volksgazet."

• **Tarpt. Eucharistinio Kongreso metu,** per iškilmingas pamaldas už taiką, ir už persekiojamą Bažnyčią pontifikalinių šv. mišių metu Pijaus XII aikštėje, tarp kėdžių, kurias užėmė kongrese dalyvaują kardinolai, viena kėdė buvo palikta neužimta. Ant jos padėtas gėlių vainikas visiems turėjo priminti dėl tikėjimo bolševikų kalinamą Vengrijos Primą Kardinolą Mindszenty.

• **G. A. Cleveland Shrigley,** episkopalų kunigas, įšventintas pagal Rytų Bažnyčios (stačiatikių) apeigas, 49 metų amžiaus, atsivertė į katalikų tikėjimą. Jis savo viešame pareiškime tarp kitko sako: "Prieš keturis šimtus metų mano seneliai suklydo; aš stengsiuos daryti visa, kad jų klaidas atitaisyčiau". Jis yra žymus religinių knygų autorius, ypač pagarsėjęs savo sukurtomis maldomis. Giminystė jį riša su buvusiais prezidentais, kaip Grover Cleveland, Th. Roosevelt ir F. Roosevelt. Roma dabar sprendžia, ar jo kunigystė yra tikra ar ne. Jis pats pareiškė, kad priims bet kokį Romos sprendimą.

• **Lenkijoje sekmadienių vakarais** yra laikomos šv. mišios, kad visi katalikai darbininkai turėtų progos atlikti savo sekmadienio pareigą, nes dienos metu jie yra komunistinės valdžios verčiami dalyvauti taip vadinamose sekmadienio ekskursijose.

• **Katalikų metraštis** skelbia, kad paskutiniais statistikos daviniais JAV katalikų yra 29,-241,580. Per pastaruosius metus katalikų skaičius paaugo 772,642. Metraštis skelbia, kad JAV yra 3 kardinolai, 27 arkivyskupai, 158 vyskupai, 24 arkivyskupijos ir 106 vyskupijos.

• **Prancūzijoje** paties stambiausio ir populiariausio komunistų dienraščio "L'Humanite" skaitytojų skaičius iš 400,000 (1946 metais) nukrito iki 192,000 dabartiniu metu.

• **Švedijoje,** davus didesnę katalikams laisvę, dabar dirba ir vienas kunigas iš Bostono. Jis atsiųstame arkivyskupui laiške pažymi, kad pamokslus sako jau švediškai ir daugiau turįs darbo negu katalikiškam Bostone. Kun. Robert M. Doyle apaštalauja protestantiškam Goteborgo mieste.

• **Montrealio** arkiv. Paul Emile Leger kasdien kalba per radiją rožančių. Drauge su juo kalbantiems popiežius Pijus XII suteikė tokius pat atlaidus, kaip ir kalbant bažnyčioje.

• **Aukščiausia JAV instancija,** aprobuodama religijos mokymo mokyklose įstatymą, iškilmingai pareiškė, kad "Mes esame religinga tauta, kurios institucijos suponuoja Aukščiausiąją Buitį".

PAVERGTOJE LIETUVOJE

Visur didelė netvarka

Finansų ministerijos vadovai Drobnys, Kulešova, Sčeslov pačių komunistų apkaltinti, kad silpnai dalyvauja partijos veikloj, neduoda pranešimų kolektyvui. Didelė netvarka vyksta Sovietų prekybos technikume. Čia "grubiai laužoma finansinė drausmė, apleistos apyskaitos, silpnai plėtojama kritika ir savikritika." Vilniaus apygardos ž. ū. valdybos polit. biuras taip pat "silpnai kovoja su biurokratizmu." "Žemai stovi politinis darbas Prekybos ministerijoj." Mėsos ir pieno pramonės ministerijos part. or-ja nė karto nesvarstė savo susirinkimuose klausimų, susijusių su aparato darbu, su ministerio įsakymų vykdymu. Įsakymų vykdymo kontrolė silpna. Gamybos skyrius, kurio priešaky stovi Pisarnickij, blogai atlieka savo pareigas. Vilkaviškio pareigūnai apakltinti, kad "žemu lygiu veda antireliginę propagandą." Lietuvoj kaimų ir net rajonų krautuvėse sunku rasti rašomąjį stalą, drabužinę spintą, knygoms lentyną, kėdžių, taburetę, virtuv. stalą, vaiko lovytę. Utenoj kombinato vyr. inžinierius Jasiūnevičius aiškina, kad baldų gamybą teko sustabdyti, nes buvo sunku kombinate rasti vieną kubinį metrą lentų... "Iš tikro vagims ir visuomenės turto grobikams Šalčininkų rajone yra palanki dirva", rašo kom. spaudoj K. Prichodko.

Ignalino viešbuty pilna dūmų iš suskilusių krosnių, kambariai ir baltiniai nešvarūs, tačiau tat sutvarkyti niekas nesirūpina. Sal. Neries gatvėj stovi krūvos sąšlavų, gyventojai pila pamazgas į gatvę. Kuršėnų rajono klubų bei skaityklų daugumas uždaryti ištisomis dienomis. Dzeržinskio gatvės nr. 122 dideliame trijų aukštų name, nors tokiame Vilniuje, nebeveikia vandentiekis. Dėl trūkumų gyventojai jau daug kartu skundėsi — bet kas iš to...

Kas valdo Lietuvos garvežius?

Sovietai giriasi savo aukšta technika, savo gabiais mašinistais. Prikūrė ir visokiausių mokyklų, kuriose, žinoma, pirmiausia kala į galvą Stalino mokslą. Dabar pati valdžia nusiskundžia, kad 80% geležinkelio tarnautojų, dirbančių prie garinių katilų, neturi nė minimumo technikinių žinių.

DĖMESIO
Artinasi mokslo metų pabaiga. Geriausia dovana moksleiviams
LIETUVIŠKA MALDAKNYGĖ
"JAUNUOLIŲ MALDOS"
kurią paruošė KUN. P. KIRVELAITIS
Gaunama pas visus spaudos platintojus ir pas leidėją:
E. VILUTIS, 3736 Pulaski St., E. Chicago, Ind.

Viešpats juos šaukė į savo tarnybą

T. BENVENUTAS, O. F. M.

386 metų vasarą po gražųjį Milano miesto sodą, susimąstęs vaikščiojo jaunas kataginietis. Daug pergyvenęs. Jo sieloje matėsi ši vidinė kova. Neperseniausiai tas jaunas vyras Milano katedroje klausėsi šventojo vyskupo Ambrozijaus pamokslų. Šviesos spinduliai krito į tamsų kartaginiečio sielos gyvenimą. Bet dar ilgai nesinorėjo keltis iš nuodėmių miego. Ilgai svyravo. Prisiglaudė prie figos medžio. Iš akių veržėsi ašaros. Pilna skausmo širdis skundėsi: "Kaip dar ilgai? Kaip dar ilgai bus? Rytoj ir vėl rytoj? Kodėl ne šiandien? Kodėl ne dabar, ne šioj valandoj galas su mano nuodėmėmis?" — **Tai**

Popiežius Sikstas V

buvo jaunas advokatas — Augustinas su tūkstančiais abejonių!

Arti kažkur ūmai iš vieno namo išgirdo mažo vaiko balsą: "Tolle et lege — Imk ir skaityk!" — Jis negalėjo kitko daryti, kaip tikėti, kad tai balsas iš dangaus. Jis skubėjo į tą vietą, kur buvo palikęs šv. Pauliaus laiškus. Atvyniojo pergamentą. Nuostabu! Jo akys krito į šv. Pauliaus laiškus: "Jau metas keltis iš miego..." — Vos perskaičius kelis žodžius, staiga jo sieloje pasidarė šviesu. Abejonės, tamsybės išsisklaidė. Triumfuodamas šaukė: "Viešpatie, Tu sutraukei mano pančius... Kaip gera man dabar yra... Tu saldybių saldybė, visų saldybių saldžiausia!"

Viduramžių riteris, Pranciškus vienoje Asyžiaus bažnyčioje susižavėjo (1209) girdėtais Evangelijos žodžiais: "Dangaus karalystė priartėjo... Neturėkite nei aukso, nei sidabro, nei pinigų savo juostose, nei delmono kelyje, nei dviejų jupų, nei kurpių, nei lazdos; nes darbininkas vertas savo valgio." — Išgirdęs šiuos žodžius, Pranciškus šaukia: "Tai yra tas, ką aš trokštu daryti!"

Šv. Pranciškus

cinus. Pagaliau jis buvo atkalbėtas. Ir vietoj vienuolyno tas jaunasis prancūzas pasirinko sau advokato pašaukimą. Iš tikrųjų, jis baigė mokslus. Paskui, Didžiosios Prancūzijos Revoliucijos metu, tapo savo tėvynės diktatoriumi ir pagaliau — savo tautos duobkasiu. Jo įsakymu tūkstančiai nekaltų žmonių buvo nužudyta. Pagaliau jo priešai ji suėmė ir atvedė į giliotiną (1794). **Jo vardas buvo Maximilijonas Robespierre.**

1932 m. vienoje Italijos kaimo bažnytėlėje **Tėvas Alviro Faccenda** laikė primicijas. Nuostabūs yra Dievo Apvaizdos keliai, kaip kartais Viešpats šaukia jaunuolius į savo tarnybą.

Tai buvo pirmojo pasaulinio karo 1915 metais. Netoliese to jaunojo levito tėviškėje artėjo frontas. Jau įsibrovė priešai. Suėmė miesto burmistrą ir kleboną. Klebonas iš anksto 7 metų mišių patarnautoją Alviro buvo perspėjęs, jei gręstų pavojus išniekinti švč. Sakramentą, tai tuč tuojau jis turi eiti, jį išimti iš Tabernakulio ir išdalinti ten esantiems žmonėms bažnyčioje. Iš tikrųjų,— pavojus artėjo! Lapkričio 19 dieną mažasis apaštalas Alviro, užsivilkęs kamžą, ėjo prie altoriaus ir tikintiesiems bažnyčioje išdalino švč. Sakramentą.

Ir šis šventas apaštalavimas nulėmė jo ateitį. Jis tapo kunigu ir vienuoliu. Ir taip po 17 metų kaip kunigas savo tėviškės parapijos bažnyčioje galėjo laikyti šv. mišias ir išdalinti šv. Komuniją.

* * *

Išganytojas šaukė apaštalus: Nežinote, kokios esate dvasios! Ir jie pasiryžo sekti savo Mokytoją.

Jau užsidarė įvairių mokyklų durys. Tūkstančiai jaunuolių, kaip šv. Augustinas, gal vaikščios susimąstę su tūkstančiais klausimų po miesto sodus ar blaškysis po žaidimo bei sporto aikštes.

Kaip dar ilgai? Kaip dar ilgai bus? Rytoj ir vėl rytoj? Kodėl ne šiandien spręsti mano pašaukimą?..

Kitas vėl, kaip tas viduramžių taurusis riteris — šv. Pranciškus, jau nuo mažų dienų gražiai išauklėtas bei dažnai praktikuojąs religines pareigas jaunuolis, gal ne kartą savo sielos vienatvėje girdėjo bei žavėjosi Evangelijos žodžiais: Neturėkite nei aukso, nei pinigų savo juostose, nei delmono kelyje, nei dviejų jupų, nei kurpių, nei lazdos; nes darbininkas vertas savo valgio! Nes, ką padės žmogui, jei jis ir visą pasaulį laimėtų, o savo sielą pražudytų?!

Ir jaunuolis atydžiai sau pats vienas kartoja šv. Pranciškaus žodžius: **Tai yra tas, tai yra tas, ko aš troškaus daryti!**

Antai kitas vėl lėto būdo, bet pamaldus, niekam kitam gal nedrįsta pasakyti savo širdies paslapčių, arba neturi lėšų toliau siekti mokslo, kaip tas mažasis italų piemenėlis, kuris paskui tapo pranciškonu ir popiežium, galvoja sau vienas: Ar man nelemta sekti šv. Pranciškaus pėdomis, juk jis per 700 metų kat. Bažnyčiai davė šventų kankinių bei mokslo žmonių. Ir jie, nebijodami jokio vargo, aukojasi Pranciškonų Ordino garbei.

Šv. Augustinas

Kartais patys tėvai bei giminės užstoja jaunuoliams jų pašaukimo kelią, kai tuo tarpu jiems nėra jokių kliūčių būti gerais kunigais ir misijonieriais.

Ačiū Dievui, čia Amerikoje lietuviui jaunuoliui yra Ordinų-vienuolynų, kur jis gali kreiptis ir išspręsti savo pašaukimą. Ir jaunuoliai, kurie nori pasišvęsti Dievo tarnybai ir lietuvių tautos gerovei, yra kviečiami stoti į lietuvių Pranciškonų vienuolyną — Kennebunk Port, Maine.

* * *

Šv. Pranciškus Asyžietis, degdamas Kristaus Evangelija, išėjo gelbėti ir atnaujinti begriūvančios kat. Bažnyčios! Jis savo misiją atliko! Dar ir šiandien šv. Pranciškaus skelbtoji evangelija tebėra tokia tyra, kaip paukščių giesmė! Dar ir šiandien jo kilnūs idealai vilioja tūkstančius jaunų sielų— visokio amžiaus ir luomo žmones sekti Kristaus ir Asyžiaus — šv. Beturčio pėdomis!

Ko gi nori kunigas, šis vyras — taip gerbiamas ir paniekinamas, taip visų mylimas, bet ir kitų neapkenčiamas, taip puolamas ir ginamas? Jis nori ne sau pavergti sielas ir jas surakinti, bet Kristų laimėti sieloms, o sielas — Kristui! Tai kunigo ir vienuolio uždavinys, jo pareiga, jo garbė ir palaima!

Šiandien katalikų kunigų pasaulyje yra 378,000. Iš jų misijų kraštuose dirba tik — 28,000 kunigų. Ką tai reiškia prieš milijardus žmonių pasaulyje, kurie irgi laukia Kristaus šviesos!?

Tėvai, duokite geriausius savo sūnus Kristaus vynuogynui ir mūsų lietuvių tautos ateičiai, duokite misijonierių!

Nedelsdamas įsigyk

PASKUCIAUSĮ TĖVŲ PRANCIŠKONŲ LEIDINĮ

"LIETUVOS ARCHYVĄ"

(BOLŠEVIZMO METAI)

Knyga vaizdžiai piešia orginialiais dokumentais komunizmo smurtą ir lietuvių kančias. Nejkainuojamos vertės ir pirmoji tos rūšies knyga Amerikos spaudoje.

Atspaustas labai ribotas kiekis, todėl patartina ją skubiai įsigyti.

Knyga turi 428 puslapius. Kaina—$3.00.

Šią atkarpą pasiųskit kartu su 3.00 dol. šiuo adresu:

"DARBININKAS".

680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN 21, N. Y.

Gerb. Tamsta,

Malonekit prisiųsti ..... egz. "LIETUVIŲ ARCHYVO" sekančiu adresu:

Vardas ..... Pavardė .....

Adresas .....

PS. Pinigus, sumoje ..... siunčiu laiške ☐, vėliau prisiųsiu ☐

(Savo pageidavimą pažymėti atitinkamam langely kryžiuku)

DU RAŠYTOJAI PATEKO Į INDEKSĄ

Katalikų Bažnyčios draudžiamųjų knygų sąrašan įtraukti visi veikalai prancūzų rašytojo **André Gide** ir italų novelisto **Alberto Pincherle** (slapyvarde Moravia). Pastarasis yra vienas pačių žymesniųjų italų rašytojų realistų. Vatikano oficiozas "Osservatore Romano" plačiai aptaria motyvus, kodėl tie veikalai katalikams yra neskaitytini ir draudžiami. Apie André Gide rašoma, kad visą savo gyvenimą ir visais savo raštais jis puolė Kristų, tikėjimą ir tikinčiuosius. "Ką dori žmonės teigė, jis neigė, ir ką jie smerkė, jis gyrė". Jis nedavęs ramybės nei savo tikinčiai žmonai; jis nestovėjęs bent nuošaliai kryžiaus, bet buvęs vienas iš kryžiuotojų.

Apie Alberto Moravia pažymima, kad visos jo novelės persunktos seksualumu ir nepadoriomis scenomis. Nuo jaunimo jas reikia saugoti kaip tikrus nuodus. Viena jo knyga "Romos moteris", išversta į anglų kalbą, Amerikoje sulaukė milijoninio tiražo; ji visa gašlumu persunkta.

UŽDARBIS IŠ ŽMOGŽUDŽIŲ

Amerikoje praeidamas pro kurį nors spaudos kioską pamatysi margiausių knygų lentynas. Viršelyje dažniausia kas nors žudomas, smaugiamas, šaunamas arba nurengiamas. Tai kriminaliniai ir seksualiniai pasisakymai keliaujantiems. Tie nemoraliniai romanai yra užplūdę visą kraštą. Juos gaminantieji autoriai yra sudarę biznio bendrovę, kuri turi 540 narių ir per metus pagamina apie 620 tokių dilginančių knygų. Uždarbis iš to yra geras, bet kiek sveika pačiam kraštui, kitas reikalas.

Tos draugijos reikalų vedėjas neseniai išleistoje apyskaitoje pasigiria, kad tuose romanuose per metus nužudoma 1603 žmonės. Kiekvienam tokiam romanui tenka maždaug po dvi su puse žmogžudystės. Žudoma daugiausia revolveriu. Durklas ir nuodai, kaip jis sako, "išeina iš mados".

Tų romanų gamintojai turi ir savo "profesinę etiką". Ji reikalauja, kad apysakoje nusikaltėlis būtinai turi paaiškėti. Jį išaiškina detektyvas. Tačiau nusikaltėlis parodomas patrauklus, "karžygiškas" ir dėl to autorius jį nuo nupeinytos bausmės atleidžia. Vadinasi, galite bandyti tai, ką jis darė, ir teismas jums nieko blogo nepadarys. Tuo būdu tie kriminaliniai pasiskaitymai dar labiau demoralizuoja.

Įdomu, kad moterys, rašančios tuos kriminalus, yra daug stipresnės, produktyvesnės ir gabesnės. Jų fantazija ir logika įtikina labiau negu vyrų, kad tikrai taip galėjo būti.

MOKSLO IR TECHNIKOS NAUJIENOS

AR GALIMA POLIGRAFU MELAGĮ SUSEKTI

JAV senate senatorius respublikonas Mayne Morse (iš Origono)

pakėlė triukšmą prieš "poligrafą",

kuris Amerikoje pradėta vartoti valstybiniam ir prekybiniam gyvenime, ypaciai priimant tarnautojus ir norint ištirti, ar jie patikimi ar ne. "Tai nesuderinama su žmogaus garbe, su kilnumu; aš reikalauju, — šaukė senatorius, — kad būtų uždrausta vartoti tuos "teisybės ieškotuvus" valdžios įstaigose. Mes turime apsaugoti laisvus Amerikos piliečius nuo procedūros, kuria aš bjauriuosi".

Ar buvo pagrindo senatoriui taip jaudintis? Taip, valdžios įstaigos seniai pratikuoja vadinamas anketas, norėdamos turėti tikslias žinias apie žmones, ypačiai tuos, kurie nori pakliūti į valdžios tarnybą. Tomis anketomis valdžia nori apsisaugoti nuo komunistų prisiplakimo. Europiečiui gali atrodyti net juokingi kai kurie klausimai iš anketų, pateikiamų, sakysim, kandidatams į pasiuntinybes užsieniuose. "Ar skaudėjo jums kada nors kojas?", "Ar neturėjot noro kada nors atimti sau gyvybę?", "Ar nebuvote, o gal esate lunatikas?", "Ar miegodamas dažnai jaučiate slogutį?" Kai ir tokios anketos ne viską pasako, griebtasi aparato-poligrafo, kurį spauda praminė "elektro inkvizicija".

Kaip tas aparatas atrodo ir veikia?

Tiriamąjį asmenį nuveda į atskirą kambarį, kuriame yra tik aparatas ir jo aptarnautojas, "sielos radistas". Tiriamajam atraitoja rankoves, rankas apjuosia įvairiais diržais, paaiškina, kad turi atsakyti į klausimus tik taip ar ne. Tarp klausimų, sakysim, esama tokių: Ar buvote narys komunistų partijoje ar jos padaliniuose? Ar turite giminių ar draugų komunistų? Ar prenumeravote kada "Daily Worker"? Ar pritarėte JAV akcijai Korejoje?

Aparatas susideda iš keturių dalių. Viena, pneumografas, matuoja kvėpavimo ritmo atmainas; antras, sfymografas, kontroliuoja kraujo spaudimą; trečias, kardiografas, širdies veikimą ir pulsą; ketvirtas, galvanografas, klausiamojo prakaitavimą.

Taigi aparatas tematuoja klausiamojo susijaudinimo laipsnį ir būdą. Bet jokiu būdu aparatas negali nustatyti to susijaudinimo priežasties.

"Elektro inkvizicijos" neprieteliai padarė tokį eksperimentą. — Jaunas indų krautuvės tarnautojas staiga buvo pakviestas į direktoriaus kabinetą, ir direktorius tiesiai jį klausia: "Kiek vandens vamzdžių tamsta iš savo skyriaus lig šiol esi pavogęs?" Tarnautojas atsakė, žinoma, jokių, bet aparatas užregistravo jo susijaudinimą. Tik kai jam pasakė, kad jis negalėjo jų pavogti, nes nieko ir nepasigesta, tada poligrafas registravo jau normalų jo organizmo veikimą.

Po senatoriaus kalbos ir spaudos aliarmo Valstybės Departamentas ir Pentagonas

davė įsakymą tos "elektro inkvizicijos" nevartoti.

Bet privačiose firmose jis neišnyko. Jį uoliai reklamuoja ir palaiko aparato gamintojai. O tokių firmų yra daugiau kaip 60. Iš pradžių reklamomis smarkiai buvo patikėta, nes yra mada tikėti visokiomis technikos naujienomis ir jos stebuklais. Bet dabar šio technikos stebuklo garsas jau blunka.

KAS KĄ SAKĖ

Viršelių pakeitimas

"Die Tat" rašo: — Bavarų vienos bibliotekos vedėjas supyko, kad jo skaitytojai vis reikalauja menkaverčių knygų apie meilę ir nuotykius. Sykį jis keletui klasikų veikalų nuplėšė viršelius ir įrišo knygas naujai su naujų nežinomų autorių vardais ir naujais knygos pavadinimais. Vienas iš jo lankytojų pamatė kataloge knygą "Meilė šešėlyje". Paėmė ir po kiek laiko pasisakė esąs knyga sužavėtas; paprašė daugiau ką nors šio talentigo, nors ir naujo nežinomo autoriaus. Bibliotekininkas įteikė jam kitą su pakeistu vardu Goethės knygą, nes pirmoji tai buvo Goethes "Wahlvervandschaften."

Panašiai pas mus įvyko politiniam gyvenime; kai kurios partijos nusiplėšė viršelius ir prisiklijavo naujus, kad publikai geriau patiktų.

Kodėl anksčiau neparpuoliau!

81 metų senukas švedas Nathanael Larlsson, bevaikščiodamas sode, parpuolė ant žemės. Kada jis norėjo keltis, pastebėjo, kad jo sustingusi nelankstoma koja visiškai laisvai juda.

— Kodėl aš anksčiau neparpuoliau! — sudejavo senukas, nes 55 metus jis negalėjo kojos lankstyti.

Ir šitaip pareikalaujama algos

Turine, Italijoje, per cirko repeticijas jėjo į palapinę pats cirko direktorius. Visi artistai ir akrobatai, kurie buvo pasilipę aukštai ant trepeticijų, pradėjo prašyti algos. Direktorius lūkuriavo ir išsisukinėjo. Tada vienas akrobatas, stovėjęs aukštai ant trepeticijos, užmetė laso ant direktoriaus pečių, bematant pasitraukė į viršų ir pastatė ant vielos, kuria jie vaikščioja. Direktorius tuojau pat davė įsakymą kasininkui išmokėti algas. Tada akrobatas vėl virve nuleido direktorių žemyn.

Idealus vyras

— Kaip atrodo idealus vyras? — paklausė Anglijos Moterų Sąjunga — "Townswomen's Guild" savo narių. Atsakymas buvo toks: — Idealus vyras yra tas, kuris yra įsitikinę, kad turi idealią žmoną.

Broliška meilė

Prie gatvės kalvės susipešė du berniukai. Praeinanti moteris vieną sulaikė ir pradėjo rimtai ji barti.

— Taip niekas nedaro! Ir Šventame Rašte pasakyta: mylėkite savo priešus.

— Galimas daiktas, — suniurnėjo bernukas, —bet jis ne priešas, jis mano mažasis brolis!

Laimingas gaisras

Vokietijoje, Stuttgarte, viename garaže kilo gaisras. Nuo kaitros automobilyje įvyko kažkoks susijungimas ir automobilis pats užsivedė. Jis buvo įjungtas į užpakalinį bėgį, pradėjo atbulas važiuoti, išlaužė garažo duris ir, pervažiavęs per gatvę, atsitrenkė į namą. Kartu nuo susijungimo veikė ir jo signalas. Taip jis sukėlė visus gyventojus, ir gaisras buvo užgesintas.

Vagies laimikis

Innsbrucke, Austrijoje, vagis nusitaikė prie vienos nuošalioje gatvelėje stovinčios auto mašinos. Jis manė, kad tai kokio nors keliaujančio biznieriaus automobilis. Kai įsikraustė vidun, rado alarmuojančias smulkiausias žinias apie automobilių vagis.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

PHILADELPHIA, PA.

• **Lietuvių profesorių Draugija** Amerikoje liepos 6 d. šaukia savo metinį susirinkimą Chicagoje.

• **Ciceros lietuvių Bendrovė** — St. Anthony Savings and Loan Association birželio 6 d. atšventė 30 metų sukaktį. Šiuo metu bendrovės turtas viršija penkis milijonus.

• **Dr. Albina Prunskienė,** pradėjo dirbti valstybinėje nervų ligų ligoninėje, šiaurinėje Chicagos dalyje.

• **Marquette Parke,** Chicagoje Tėvų komitetas organizuoja vasaros vaikų mokyklą-aikštelę, kuriai vadovaus prityrusi pedagogė F. Tarulienė, dėstanti lituanistikos dalykus Šv. Kryžiaus parapijos mokykloje.

• **Arch. prof. Jonas Kovalskis,** Bažnytinio Meno Studijos Chicagoje bendradarbis, padarė projektą Šv. Kryžiaus bažnyčios monstrancijai, panaudodamas lietuvių liaudies motyvus.

• **Juozo Bačiūno** vasarvietėje gegužės gale viešėjo kan. Feliksas Kapočius, o ilgesniam laikui, sustiprėti po ligoninės, atvyko kunigas A. Rubšys iš N. Dakoto ir Venezuelos lietuvių kapelionas kun. A. Sabaliauskas.

• **"Waterbury American"** dienraštis, gegužės 31 d., įsidėjo trijų lietuvių žvejų fotografiją jų Waterbury lankymosi proga ir apie 100 eilučių aprašymą apie jų pabėgimą bei dabartinę padėtį Lietuvoje.

• **Emilija Kaminskaitė-Puodžiūnienė,** gyv. Chicagoje, gegužės pradžioje mirė po trumpos smegenų vėžio ligos. Velionė buvo baigus Kauno universitetą, vėliau mokytojavo Alytuje ir Panevėžyje dėstydama matematiką. Jos vyras Petras, Lietuvos kariuomenės aviacijos kapitonas, jau iš Vokietijos grįžo Lietuvon tęsti laisvės kovų. Velionė paliko du sūnus, kurių vyriausias pradėjo studijuoti techniką. Emilija nuo pat gimnazijos pirmųjų klasių iki mirties buvo uoli ateitininkė.

Minės birželio įvykius

Philadelphijos lietuviai paminės skaudžius birželio įvykius birželio 15 d. Tą dieną bus pamaldos visose lietuviškose bažnyčiose, o vakare 7 val. 328 E. Moyamensing Ave., lietuvių klūbe, bus viešas minėjimas. Programoj bus kalbėtojas prof. V. Krėvė ir L. Kaulinio ved. choras. Tikima, kad visi dalyvaus šiame griaudžių įvykių minėjime.

Graži ekskursija

Philadelphijos lietuvių Šeštadienio mokykla turėjo labai gražią išvyką birželio 7 d. laivu. Visi mokiniai ir mokytojai bei jų tėvai labai patenkinti tokia išvyka. Visi ekskursantai sugrįžę ėjo ir padėkojo ekskursijos rėmėjui kun. I. Valančiūnui.

Baigė mokyklą

Šv. Kazimiero parapijos mokyklą iškilmingai baigė šie mokiniai: M. Conroy, Alf. Krakauskas, J. Kundrotas, B. Podžiūnas, J. Rimkis, H. Šatinskas, J. Vanderlinden, I. Bendžiūtė, M. Berankytė, D. Jablanskaitė, L. Kavalauskas, L. Luko, I. Maskevičiūtė, T. Macijauskaitė, E. Massaro, Ald. Poškevičiūtė, L. Šatinskaitė, B. Šeižytė, J. Tarris. Tarp jų buvo 6 tremtiniai.

Dovanos mokiniams

Šv. Kazimiero parapijos Veteranų Postas kasmet apdovanoja geriausius mokinius. Šiemet jų dovanas gavo Jurgis Kundrotas ir Liudvika Šatinskaitė. Garbė Veteranams už jų atjautimą mokinių ir gera mokiniams, kad jie gerai mokosi.

10 metų kunigystės sukaktis

Birželio 15 d. kun. Stasio Lukšio 10 metų kunigystės sukaties proga, parapijos draugijos rengia pagerbtuves, kurios bus sekmadienį, birželio 15 dieną, 5:30 val. parapijos salėje.

Nauja Ateitininkų valdyba

Philadelphijos Ateitininkai išsirinko savo naują Valdybą — pirmininku K. Čikotas, kiti nariai — J. Pabedinskas, M. Žilinskienė, J. Kananavičius ir kiti. Praeitais metais ateitininkams sėkmingai vadovavo V. Volertas.

Platina knygas.

Lietuviškų knygų galima gauti pas J. Karašką, 1312 S. 4th St.; jis jas platina ir pardavinėja. Galima ir užsisakyti.

Worcester, Mass.

Sekmadienį, birželio 15 d., 2 val. po pietų Worcesterio lietuviai mini birželio 14-15 d.d. tragiškųjų pirmųjų išvežimų gedulingus prisiminimus.

Paminėjimas įvyks Amerikos Karo Veteranų salėje, netoli Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios, kampas **Coral St. ir Waverly St.**

Programa: birželio 15 d. 9 val. 45 min. šv. mišios, už žuvusius ir kenčiančius nuo sovietinio-bolševikinio režimo lietuvius, bus laikomos Šv. Kazimiero ir Aušros Vartų bažnyčiose.

2 val. p. p. salėje — minėjimas. Paskaitą skaitys prof. J. Brazaitis, buvęs Užsienių Tarnybos Valdytojas ir VLIKo narys, nesenai atvykęs iš Europos į Ameriką. Meninę dalį išpildys: operos solistas Ip. Nauragis, Worcesterio Liet. Meno Ratelio choras, mokinių tautinių šokių grupė, vad. Savickaičių ir šeštadieninės lietuvių mokyklos mokiniai suvaidins sukakčiai pritaikintą scenos vaizdelį, vadov. mok. Lunecko.

Visus lietuvius maloniai kviečia atvykti į minėjimą ir pagerbti kenčiančius brolius.

L. B. V.

Scranton, Pa.

Birželio 8 dieną šv. Juozapo parapijos mokyklą baigė 22 vaikai. 9 val. buvo šv. mišios, kurias laikė prel. J. V. Miliauskas. Savo pamoksle prelatas priminė vaikučiams, kad neužmirštų tai, ką per 8 metus jiems ši mokykla davė.

Per mišias visi graduantai ėjo prie šv. komunijos. Tuoj po mišių išdalino diplomus. Bažnyčia buvo seselių gražiai išpuošta ir pilnutėlė žmonių.

Vėliau parapijos salėje graduantams buvo suruošti iškilmingi pusryčiai, kuriuose dalyvavo jų tėveliai ir daug svečių.

Cleveland, Ohio

Birželio trėmimų minėjimą rengia visi baltai — lietuviai, latviai ir estai — bendrai. Jis įvyks sekmadienį birželio 15 d. 5 val. mokyklos Cathedral Latin salėje (2056 E. 107 St.). Iš lietuvių pusės kalbės buvęs krašto aps. ministeris K. Žukas. Alto skyriaus valdyba maloniai kviečia lietuvių visuomenę gausiai į šį minėjimą atsilankyti ir tuo parodyti pagarbą savo tautos kankiniams Sibire ir kitose Rusijos vergų vietose.

Balfo 38 skyrius sekmadienį birželio 15 d. 11:30 val. šv. Jurgio parapijos salėje šaukia savo apyskaitinį metinį susirinkimą. Bus renkama ir nauja valdyba. Nariai kviečiami gausiai atvykti. Laukiami ir norį būti nariais.

Ateitininkai moksleiviai gyvai rengiasi vasaros stovyklai, kuri prasidės birželio 22 d. Clevelandas duos taip pat ir keletą paskaitininkų. Visais organizaciniais reikalais rūpinasi vyr. valdybos narys S. Laniauskas.

Balfo 55 skyrius liepos 6 d. numato surengti pikniką, o rudeniui jau projektuoja ir vakarą. Piknikui sodą užleidžia naujosios parapijos klebonas kun. J. Angelaitis.

Notre Dame aukštesniąją mokyklą sėkmingai baigė dvi tremtinės lietuvaitės — N. Ambrazaitė ir R. Malinauskaitė.

Taip pat baigė kelios mokinės lietuvaitės, seniau atvykusių lietuvių tėvų dukterys: Rita Debesis, Carole Mintville, Dorothy Prokop, Kathleen Saukiavicus (žinomo Clevelando lietuvių veikėjo Flor. Saukevičiaus duktė), Carole Smith, Carol Ann Spokas ir kt. Kaikurios iš jų lietuviškai kalba gana gerai, bet lietuviškame gyvenime, deja, nedalyvauja.

A. V.

Shenandoah, Pa.

Birželio 1 d. šv. Jurgio parapijos mokyklą baigė 24 mokiniai. Klebonas kun. J. Karalius laikė šv. mišias ir pasakė pritaikintą pamokslą ir išdalino visiems diplomus. Šv. Mišiose dalyvavo visa mokykla.

TĖVŲ MARIJONŲ PIKNIKAS
LIETUVIŲ DIENA

PENKTADIENĮ, LIEPOS - JULY 4, 1952

MARIANAPOLIO KOLEGIJOS PARKE

THOMPSON CONN.

11:00 VAL. IŠKILMINGOS ŠV. MIŠIOS.
PAMOKSLĄ SAKYS J. E. VYSK. V. BRIZGYS.
GIEDOS WORCESTERIO ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS CHORAS.
3:00 VAL. ŠOKIAI GROJANT TOM MADURA ORKESTRUI.

ŽINIOS IŠ KALIFORNIJOS

Lietuviškai per radiją

Gegužės 10 ir 17 d. d., po 10 val. ryto klausantis radijo iš Santa Monica (Los Angeles priemiestis) stoties KDWL, 1580 KC. netikėtai teko išgirsti lietuviškos dainos žodžių garsai. Vieni pas kitus klausinėjo, kaip čia dabar ir iš kur per radiją lietuviškai? Šiandien jau kiekvienam pasidarė nebepaslaptis iki šiol Br. Gedimino puoselėta ir vėliau G. Rudelio ir J. Uždavinio paremta mintis turėti bent vieną savaitinį lietuvišką radio pusvalandį.

Tokio pusvalandžio iškilmingas atidarymas turėjo būti gegužės 24 d. Ši diena atėjo ir praėjo. Kalifornijos lietuviai turi savo radijo valandėlę. Visi, kas tik laisvas, prie radijo priimtuvų. Maloniai ir graudžiai nuteikia sklindą radijo bangomis Lietuvos Himno žodžių garsai.

Oficialaus atidarymo proga kalbėjo vienas iš pusvalandžio inicijatorių — J. Uždavinys, Lietuvos garbės konsulas dr. J. J. Bielskis, kun. J. Kučingis ir prof. M. Biržiška. Konsulas J. Bielskis perskaitė ir Lietuvos įgal. ministro P. Žadeikio atsiųstą šia proga sveikinimą. Kun. Kučingis prabilo prasmingais lietuvių katalikiško pasisveikinimo žodžiais — Garbė Jėzui Kristui —. Visų kalbose reiškėsi džiaugsmas, sveikinimai ir linkėjimai sėkmės inicijatoriams pasiimtame darbe ir pasižadėjimas vispusiškai remti ir bendradarbiauti.

Be abejo, kad lietuviško pusvalandžio vieni inicijatoriai neišlaikys, todėl būtina vietos visuomenės parama. Radijo pusvalandis tarnaus mūsų tautos ir visų lietuvių interesams.

Radijo programos vedėjas— J. Uždavinys, 3604 E. 60th St., Huntington Park, Calif. Telef. LO 1167. Reikalų vedėjas — Br. Gediminas — 1011 Cole Ave., Los Angeles, Calif. Telefonas HI 0437.

Vyt. Tamulaitis su šeima atsikėlė iš Philadelphijos nuolatiniam apsigyvenimui. Jo įkurdinimu naujoje vietoje rūpinasi prieš metus čia iš Vokietijos atvažiavę Nefai. V. Tamulaitis Philadelpijoj dirbo braižytojo darbą, be abejo, kad jis ir čia tą patį darbą gaus. Ir daugiau šeimų ir pavienių lietuvių atsikelia į Los Angeles apsigyventi, džiaugiasi gražiu Kalifornijos klimatu.

M. Jagučianskienė - Šližytė prieš trejus metus atvažiavus Amerikon iš Vokietijos ir pirmus dvejus metus pagyvenus net keletoj miestų, atvažiavo ir prigijo Los Angeles mieste. Ji dirba pas turtuolius ir turi geras sąlygas; patenkinta gražiu ir sveiku Kalifornijos klimatu ir pasakiškais gamtos vaizdais bei miesto švara.

BALFo piknikas gegužės 18 dieną praėjo pakilusia nuotaika, nors žmonių buvo nedaug. Pelno tegauta Europoj pasilikusiems tautiečiams šelpti apie $150,00. Pikniko surengime talkininkavo: V. Karazija, Br. Gediminas, Aftukienė, Br. Starkienė, St. Petroškienė ir kiti.

Tenka pastebėti, kad šalpos reikalams juo toliau vis labiau, užmirštame pasilikusius Vokietijoj ir daromės abejingesni. Esame centre savo kasdieniškų reikalų, asmeniškų ambicijų ir kivirčų. Lengvai ranka numojame į Balfo daromus parengimus, rinkliavas bei piniginius vajus aniems nelaimingiesiems.

Pereitais metais vietos Balfo valdyba darė piniginį vajų. Išsiuntė 700 asmenų (lietuviams) ir per 20 organizacijų raštiškus atsišaukimus aukoti Balfui. Porą sekmadienių kunigas bažnyčioje taip pat priminė ir ragino prie vajaus aukomis prisidėti. Bet povajiniame Balfo narių susirinkime paaiškėjo labai menki rezultatai. Iš 700 teatsiliepė vos 35 ir iš visų organizacijų — nė viena. Optimistai, 5% atsiliepimus ir paaukojus, skaitė vajų neblogai pasisekusiu — tai jau perdėtas optimizmas. Kas dar juokingiau, kad vienas balsingas visuomenininkas padarė Balfo valdybai net priekaištų, kad ji neturėjusi teisės kreiptis į organizacijas su prašymais šalpai aukų, t. y. alkaniems duonos.

Kad ir mažomis aukomis, bet visi ir nuolatos aukodami išlaikysime visus anuos nelaiminguosius, išpildysime kiekvienas savo pareigą, kurią mums deda natūralus žmoniškumo jausmas, sąžinė ir pats Kūrėjas.

Juozas Mitkus

Į LIETUVOS VYČIUS

Lietuvos Vyčių organizacija šiais metais mini 40 metų organizacinio gyvenimo sukaktį. Per tą laiką Vyčiai daug dirbo ir toliau dirbs Dievui ir Tėvynei Lietuvai. Daug jie yra prisidėję prie kitų organizacijų, padėdami BALFui, A. L. Tarybai ir A. L. R. K. Federacijai, dirbdami Lietuvos išlaisvinimo ir jos žmonių pagelbėjimo reikalams. Vyčių kuopos gyvuoja ir energingai dirba nuo Maine iki Oregon ir Californijos. Organizacija susideda iš trijų skyrių: 1) Jaunesnieji — tai mergaitės ir berniukai, kurie baigę pradinę mokyklą ir dar nesuėję 16 metų amžiaus, 2) Tikrieji nariai — visi asmenys nuo 16 metų amžiaus, 3) Vyresnieji arba Senjorai — asmenys, sulaukę 30 metų amžiaus. Organizacija įteikia tinkamus laipsnius, kuriuos nariai gali gauti per pažymėtus darbus pagal ritualą. Nariai taipogi gali būti pakeliami į garbės narių skaičių dėl nepaprasto pasidarbavimo organizacijos gerovei.

Šiemet, kovo 4-ta dieną minėdami tradicinę savo patrono, Šv. Kazimiero, šventę, Vyčiai pradėjo naujų narių vajų, kuris tęsis iki liepos 4 d. Vyčiai kviečia visą katalikišką lietuvišką jaunimą prisirašyti prie Liet. Vyčių organizacijos ir padėti jiems dirbti Lietuvybės išlaikymo darbą.

Walter R. Chinik (Činikas)
Vajaus Pirmininkas
(4649 Cook Avenue)
(Pittsburgh 27, Pa.)

ROCHESTER, N.Y.

— **Dr. D. Krivickas,** birželio m. 1 d., Rochesery skaitė paskaitą apie Lietuvos vadavimo akciją tarptautinėje raidoje. Dr. Krivickas, kaip tarpt. teisės žinovas, į Lietuvos vadavimo akciją žvelgė daugiau iš tarp. teisės požiūrio. Nupasakojęs Lietuvos vadavimo istoriją, iškėlė Vliko, Alto bei Lietuvos diplomatų teigiamą vaidmenį šiame darbe. Baigdamas paskaitą, jis kvietė lietuvišką visuomenę ir jos organizacijas labiau domėtis Lietuvos vadavimo darbu, negu organizacijų tarpusaviais santykais bei iš to išplaukiančiais ginčais, nes Lietuvos vadavimo darbas vis labiau plečiasi ir šakojasi.

AL Bendruomenės Rochesterio skyr. pirm. Alex. Beresnevičius dėkodamas dr. D. Krivickui už įdomią pasakitą, susirinkusius ragino prelegentą paklausinėti apie Vliką, nes dr. D. Krivickas buvęs Vliko narys, todėl daug galįs pasakyti. Į klausimą dėl Vliko tarpt. padėties prelegentas labai teisingai pažymėjo, jog Vlikas yra visuomeninė organizacija, atstovaujanti lietuvių tautą — tautos balsą, nes jame dalyvauja visos liet. grupės, todėl, jo manymu, turįs lietuvių tautos pasitikėjimą. Lietuvos diplomatų veikimas esąs įsprausas į tarpt. teisės normas bei dipl. tradicijas. Jie esą Lietuvos valdininkai ir jų pareiga ginti Lietuvos suverenumą, kas yra numatyta Lietuvos įstatymuose.

— **Gegužės 31 d. lietuviai moksleiviai pastatė muzikinę pasaką — Pelenė.** Tai trijų veiksmų muzikinė pasaka, versta iš prancūzų kalbos. Našlaitė Pelenė skriaudžiama pamotės ir jos dukterų, bet krikšto motinos dvasios pagalba patenka į šaunią Gėlių krašto karaliaus puotą, kur karalius įsimyli ją ir veda.

Vaidino: Pelenę — L. Makauskaitė, Fėją — krikšto motinos dvasią — E. Gerdauskaitė, pamotę — M. Polinauskaitė, pamotės dukteris: Aldoną— B. Sedlickaitė, Gražiną — J. Poškutė. Didikės: L. Apanavičiūtė, R. Malašauskaitė, Izb. Poškutė, V. Mackevičiūtė, didikus: J. Apanavičius, J. Grėbliūnas ir Vyt. Makauskas, Karalių — Saulius Jankus. Pažus: Kr. Stankaitytė ir Ald. Balčiūnaitė.

Marytė Krygerytė gražiai pašoko solo valsą. Taip pat gražiai skambino pianu R. Šerelis.

Režisavo akt. J. Kaributas, jo pad. Izb. Stankaitienė, kuri padedama K. Butrimienės ir ateitininkų valdybos, išnešė ant savo pečių visą šio gražaus veikalo organizacinį darbą. Šokius parengė K. Butrimienė ir Izb. Stankaitienė. Vakaro pelnas skiriama Diepholz liet. gimnazijai.

Dalyvis

STONY BROOK LODGE

Vedėja Pr. Lapienė

Kas mėgsta maudytis jūrų vandenyse, žavėtis gamta, džiaugtis lietuviška aplinka, kviečiamas į STONY BROOK LODGE, STONY BROOK, LONG ISLAND. Čia ideali vieta įvairiems pobūviams bei piknikams.

Kambarius atostogoms ir dienas įvairioms išvykoms prašome rezervuoti raštu, adresuojant MRS. P. LAPĖ, STONY BROOK, L. I., N. Y. Telefonas **Stony Brook 586.**

Susisiekimas automobiliais **25 arba 25A** keliu; arba iš Jamaica stoties Long Island traukiniu į Stony Brook. Stotyje svečius pasitinka vasarvietės mašinos.

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

Šeštadieniais 2 val. popiet. — WWRL 1600 kc—5000 w.

GYVUOJA PER 23 METUS

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai šokiai, ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9293

J. P. GINKUS Direktorius — **AD. JEZAVITAS** Muzikos Dir. — **J. VALAKAS** Pranešimų Dir.

Tėvai Pranciškonai

Prie savo vienuolyno Kennebunk Porte, Maine,

NUO LIEPOS 1 D. IKI RUGPIŪČIO 5 D.

atidaro

BERNIUKŲ STOVYKLĄ

Vieta graži — prie pat Atlanto vandenyno; geras maistas, gražus lietuviškas auklėjimas.

Norintieji galės pasilikti iki rugpiūčio 10 d. iškilmių, vadinamų "Lietuvių Diena."

Iš New Yorko ir apylinkių berniukai bus nuvežti automobiliais, susitarus iš anksto su Kennebunk Port vienuolyno viršininku.

SAVAITINIS MOKESTIS — $20.00

Visais stovyklavimo reikalais kreipkitės:

REV. SUPERIOR

Franciscan Monastery — Kennebunk Port, Maine

LIETUVOS
ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS
ŠEŠTADIENIAIS
4:45 PM
5:30 VAL. PO PIET.
STOTIS
WEVD
1330 KC. 1075 M.
JACK J. STUKAS
DIREKTORIUS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. J.
TEL.
WAVERLY
6-3325

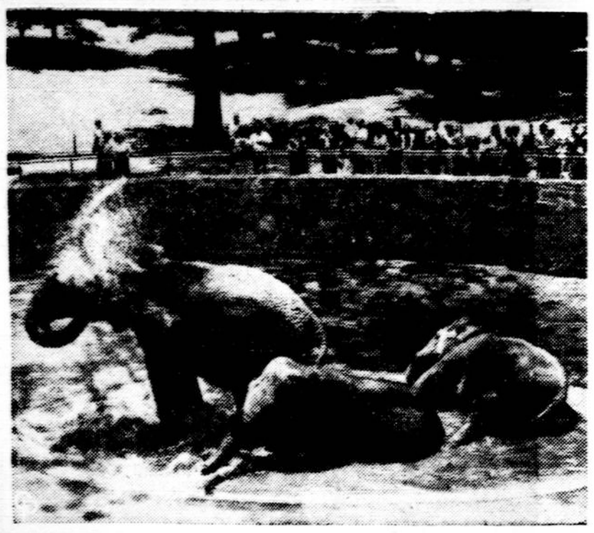

Naujam Zoologijos sodo tvenkiny Bronx, N. Y., šie drambliai labiau panašus į besitáškančius mažus vaikus, negu į rimtus dramblius.

ŠACHMATAI

— Veda K. Merkis —

Kanada į Helsinkio olimpiadą numato pasiųsti tokią šachmatų komandą: **Povilas Vaitonis**, Kanados meisteris (Hamilton), Frank Anderson (Toronto), D. A. Yanofsky (dabar Anglijoje), M. Fox (Montreal). Pakaitai: Dr. Divinsky (Winnipeg) ir latvis M. Jurševskis (Vancouver).

Anglijos komanda skelbiama tokios sudėties: L. Barden, H. Golombek, D. Hooper, D. Horne, P. Milner-Barry ir J. Penrose. Anglijos meisteriai: E. Klein ir Alexander vykti negali.

JAV komanda dar nesudaryta ir tebėra neišspręstas lėšų klausimas.

A. Zujus ir Kaufman pirmauja antrose Chicagos miesto pirmenybėse. Zujus laimėjo prieš ukrainietį Fedan ir susilygino taškais su pirmavusiu Kaufmanu. Abu turi po 4 tšk. Kalvaitis laimėjo prieš Olisen, o Jakštas įveikė Lavinger. Kalvaitis, Fedan ir Moore turi po 3½ taškų. Jakštas ir dar keli turi po 3 tšk.

Sekančiam rate A. Zujus susitinka su Kaufmanu. Tai bus lemiama kova dėl Chicagos meisterio vardo.

Transmississippi pirmenybėms į Davenport, Iowa, išvyko P. Tautvaiša ir V. Karpuška.

Montrealio pirmenybėse pirmuoju eina A. Shilor su 9-1 taškų, Williams ir Dr. Rauch po 8½, **Žalys** 6½ (1 nebaigta), E. Davis 5(3), J. Salisnjak 4(2). Premier Reserves grupėje veda G. Novicky su 6-0 taškų, **J. Stonkus** 5-1, Weiss ir Drorenil po 4-2.

Montrealio tarpklubinėse pirmenybėse pirmauja New Canadians ir Montreal CC. New Canadians komandoj lošia Ignas Žalys, pirmoj lentoj ir J. Stonkus— trečioj.

Toronto pirmenybėse dalyvavo P. Mačiulaitis. Jis surinko 3 taškus. Laimėjo F. R. Anderson su R. Siemms su 7½-1½.

S. Reshevsky, JAV didmeistris, pradėjo 10 partijų matčą su S. Gligoric (Jugoslavija). Reshevsky, kaip žinome, nesenai laimėjo matčą su argentiniečiu Najdorf 11-7.

V. Mikėnas, kaip pateikia Rogosino šachmatų knyga, itin pasižymėjo pirmose tarprespublikinėse komandų pirmenybėse. Mikėnas būdamas pirmoje lentoje užėmė pirmą vietą su 5-1 taškų. Sovietų didmeistriai Boleslavskis, Lilientalis, Bondarevskis ir kt. liko žemiau jo.

SPORTAS PASAULYJE

Jersey Joe Walcott sekmingai apgynė sunkaus svorio pasaulio meisterio titulą prieš buvusį meisterį E. Charles. Susitikimas, kuris įvyko Philadelphijoje, tęsėsi 15 rundų ir Walcott nugalėjo Charles taškais.

Malaja sėkmingai apgynė badmington pasaulio meisterio vardą. Varžybose dėl Thomas taurės jie finaliniame susitikime sėkmingai nugalėjo JAV rinktinę 7:2.

Bobby Hill, Ohio, pastatė naują pasaulio rekordą motocik'ų lenktynėse. Laimėdamas 10 mylių amerikiečių pirmenybes jis išvystė 65.5 mylių greitį. Šis greitis yra naujas rekordas.

V. Marzotto iš Italijos laimėjo Grand Prix de Monaco automobilių lenktynes.

IŠ TENISO PASAULIO:

Besiruošdami žymiajam Wimbledon turnyrui, geriausi pasaulio tenisininkai dalyvauja įvairiuose teniso turnyruose vak. Europoje. Štai Amerikos meisterė, 17 metų Maureen Connolly laimėjo antrą turnyrą Anglijoje. Manchesterio turnyro finale ji nugalėjo Jean Rinkel per 2 setus. Torquay — Anglijoje pravestame turnyre pirmą vietą užėmė Jaroslav Drobny, finale nugalėjęs Ian Ayre iš Australijos per 2 setus. Birmingham'o turnyre pirmą vietą užėmė amerikietis Savitt, finale nugalėjęs savo kolegą Clark. Žymus australas Ken McGregor laimėjo Belgijos tarptautinį teniso turnyrą, finale nugalėdamas Tony Trabert per 5 setus.

P. V.

REIKIA NUOTRAUKOS

Turintieji Lietuvoje mirusio poeto **Vytauto Mačernio** nuotraukų — grupėje ar paskirai — maloniai yra prašomi prisiųsti "Darbininko" redakcijai. Panaudojus jos bus grąžintos.

SKELBIMAS

Ruošiama spaudai knygutė apie tremtyje išleistus DP stovyklų pašto ženklus.

Todėl prašau atsiliepti buvusius stovyklų vadovus, turėjusius reikalų su tų ženklų išleidimu. Be to, kas turėtų, kokių informacijų dokumentų, klišių, prašau prisiųsti. Vėliau grąžinsiu.

J. Grigaliūnas,
1160 E. 72 Str.
Cleveland 3, Ohio.

SKELBIMAS

Birželio 21 d., 8.30 val. ryte Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje (207 York St., Brooklyn, N. Y.) bus atlaikytos iškilmingos šv. Mišios už A. A. Jono Ramono sielą, dešimties metų jo mirties sukakties proga.

Pranešimas studentams

Lietuvių Studentų Sąjungos JAV Rinkiminė Komisija praneša, kad rinkimai į Sąjungos centrinius organus: Centro Valdybą, Revizijos Komisiją ir Garbės Teismą pratęsiami iki š. m. birželio mėn. 17 d.

Rinkiminė Komisija

Mainau, perku, parduodu lietuviškus ir kitų Europos kraštų PAŠTO ŽENKLUS. Ieškau USA ir Kanados pašto ženklų.

J. GRIGALIŪNAS
1160 E. 72 St., Cleveland 3, Ohio

IŠNUOMUOJAMI KAMBARIAI

vienam vyrui; apšildomi ir aptarnauti. 72 Ocean Ave., Jersey City, N. J. Kreiptis ten pat pas Mrs. O. Vaitkevičius arba į Brooklyn, N. Y. tel. EV 8-1805.

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Koplyčias suteikiam nemokamai visose miesto dalyse.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
F. W. SHALINS IR J. B. SHALINS
Tel. Virginia 7-4490

ADVOKATAS PRANAS ALEXIS

turi savo ofisą:

110—18 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL

(važiuojant Jamaicos traukiniu, išlipti 111 St. stotyje).

OFISAS ATIDARYTAS PIRMADIENIAIS IR TREČIADIENIAIS IKI 8 VAL. VAKARO.

9 rungtynės birželio 28 d.
Post Time 1:45
Double Closes 1:25
Pagrindinės rungtynės antradienį, birželio 17 d.
Naujosios Anglijos gyventojai yra užsiangažavę trijų metų senumo arkliui pridėti
$50,000
SUFFOLK DOWNS

Telefonas: EVergreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MISIUNAS IR SŪNUS EDWARD MISIUNAS
SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užeiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.
Importuoti konjakai - Užkandžiai - Televizija - Muzika - Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV 4-9672 Namų tel. EV. 4-1913

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

SALĖ IŠNUOMOJAMA ŠOKIAMS, VESTUVIŲ POKYLIAMS ir t.t.

J. ZAKARAUSKAS, Mgr.
280 Union Avenue **Brooklyn, N. Y.**

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D:
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-2889
Priėmimo valandos:
Kasdien 2—4 ir 6—9 p.p.
Šeštadieniais 10—12 ryto ir susitarus.

Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. GLenmore 3-4445
DR. VACLOVAS PAPROCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.
Priėmimo valandos:
Kasdien 12:30—2 ir 6—8 p.p., šeštad. 10 iki 3 p.p.
išskyrus ketvirtadienius ir šventadienius

VYTAUTAS AVIŽONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Ofisai: 30 East 60th Street, New York City, penktas aukštas. Važiuoti BMT iki 5 Ave. arba IRT Lexington Ave. Line iki 59 Street. **Tel. MU 8-8677**
Valandos susitarus antrad., ketvirtad. ir šeštad. nuo 5 iki 8 vakaro.
12 Shore Lane, Bay Shore, L. I., Tel. Bay Shore 3710. Važiuoti Long Island Railroad iki Bay Shore arba automobiliu Southern State Parkway. Valandos susitarus pirmad., trečiad. ir penktad. visą dieną, o šeštad. tik iš ryto.

Ofiso tel. LExington 2635 Namų tel. LOngwood 1721
S. Ankudas (Ankudavičius) M. D.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
910 W. Lombard Street, Baltimore 23, Maryland
Priėmimo valandos:
KASDIEN 10—12 ir 7—9 p.p. išskyrus ketvirtad. ir šventad.
Trečiadieniais pagal susitarimą

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-8.
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

PARDUODAMI NAMAI
PIGIAI, GERI, GEROJE VIETOJE
RIDGEWOOD — 6 šeimoms mūrinis namas, šviesūs kambariai; CYPRES HILL 3 šeimoms, tušti kambariai; WOODHAVEN 2 šeimoms medinis namas, abudu aukštai (florai) tušti pirkėjui; EAST NEW YORK — kampinis namas su saliūnu, restoranu ir 2 šeimoms viršuje tušti kambariai. Gera proga, kas nori įsigyti namą ir biznį, nes parduodamas ir biznis. Vieta gera, lietuvių aplinkoje.
J. VASTONAS
REALTY and INSURANCE
3225 Fulton St. Brooklyn, N. Y.
Tel. AP. 7-2790

Palaikykite ir paremkite tuos biznierius ir prekybininkus, kurie skelbiasi "Darbininke."

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Graborius - Balsamuotojas
Moderniška Koplyčia
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(Bieliauskas)
Laidotuvių Direktorius
Notary Public
660 GRAND ST.
Brooklyn, N. Y.

William J. Drake
(DRAGŪNAS)
LIETUVIS ADVOKATAS
85 - 03 WAREHAM PL.
JAMAICA, N. Y.
Tel. JAmaica 3-7722

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
Graborius - balsamuotojas
231 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

PARDUODAM NAMUS
Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomuojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.
J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. VIrginia 7-1896

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME
254 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
Tel. SOuth Boston 8-2590
AVenue 2-2481

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2600

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį.
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6424

Gauta iš Europos vokiečių gamybos naujų radijo aparatų. Visos bangos ir F.M. Kreiptis į St. GRABLIAUSKĄ, 5 Thomas Park, So. Boston, Mass.

Lithuanian Furniture Co.
MOVERS—
SO 8-4618
INSURED and BONDED
Local and Long Distance Movers
326-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
Office Tel. SO 8-0948
Real Estate & Insurance
409 W. BROADWAY
So. Boston, Mass.
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. PA. 7-0402-M

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, šaknų, ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nervišku ligų ir nervišku galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikumų — ištvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras $8.00, pusė svaro $4.00, ketvirtis svaro $2.00.

Prisiunčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway,
South Boston 27, Mass.

LIETUVIŲ RADIO KORPORACIJA
502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. So. 8-0489
Lietuvių Radio Korp. programa per stotį WBMS, 1090 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte sekmadienį bus sekanti:
1—Falcons Radio Orkestras
2—Dainos
3—Magdutės pasaka.
Po programai, malonėkit parašyt laiškelį ar atvirutę į stotį WBMS Lithuanian Program, 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami savo įspūdžius, o biznio reikalais, rašykit radio ofiso adresu: 502 East Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiu. **Steponas Minkus**

Patenkino Brocktoniečius
per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų.
Parduodame
Ledą-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius
BROCKTON ICE & COAL CO.
27 Lawrence St., **Brockton, Mass.**
Tel. 189

Lietuvos Vyčių Radijo Programa
transliuoja iš stiprios radijo stoties
WLOA
1550 KYLOCYCLES
KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.
Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:
KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

SAVE TIME MONEY WORK **with York heat**

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (aliejumi) šildymą. Nereikia nešioti pelenų semtuvo. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE
OIL BURNER and HEATING SERVICE
520 MAIN STREET **BROCKTON, MASS.**
Tel. 2608

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĘS AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Dievo Kūno

šventės procesija lietuvių bažnyčiose bus šį sekmadienį.

V. J. Atsimainymo

parapijos bažnyčioje kitą sekmadienį per 9 val. mišias vaikučiai priims pirmą šv. komuniją. Būtų gražu, kad ir jų tėvai ir giminės dalyvautų ir priimtų šv. komuniją kartu su savo mažyčiais.

Kun. N. Pakalnis

birželio 16 d. išvyksta kunigų rekolekcijoms. Sugrįš šeštadienį, birželio 21 d.

New Yorko skautai

šį šeštadienį, birželio 14 d., 2 val. p. p., per J. Ginkaus radijo valandą duos montažą apie baisųjį birželį.

Tėvų Diena

švenčiama šį sekmadienį. Tai diena, kurioje pagerbiami gyvi tėvai ir prisimenami mirusieji.

Lietuvių Dienos

reikalų aptarti "Darbininko" redakcijos patalpose birželio 10 d. buvo susirinkęs gausus būrys įvairių lietuviškų organizacijų atstovų. Nutarta suruošti gražią programą su smagiais pasilinksminimais. Sudarytas organizacinis ratelis, kuris rūpinsis sutraukti kiek galint daugiau lietuvių į šį šaunų parengimą, įvyksiantį liepos 4 d. Klasčiaus parke.

Angelų Karalienės

par. Šv. Vardo Draugijos nariai birželio 8 d. bendrai išklausė šv. Mišių, priėmė šv. komuniją, o po to turėjo savo mėnesinį susirinkimą. **Kun. V. Pikturna** plačiai palietė liet. katalikiškosios spaudos klausimą, ragindamas ją skaityti ir remti. Po to pasitarta parapijos pikniko ruošimo reikalu. Pirmininkavo **V. Žemantauskas.**

Juozas Kapočius,

spaustuvininkas ir knygų leidėjas, lietuvių spaudos reikalais pereitą savaitgalį lankėsi Washingtone. Kartu sostinės aplankyti buvo nuvykę "Darbininko" skaitytojai: V. Mrozinskienė su Sauliuku, J. Mačernienė ir V. Žebertavičius.

Amerikos LRK Susivienijimo Seimas,

iš eilės 58-asis, įvyksta New Yorke birželio 30 d. ir truks iki liepos 3 d. Seimas vyks Statler viešbučio patalpose, 7th Ave. ir 34th St. Tenai pat liepos 1 d. įvyksta ir didžiulis banketas su menine programa. Juo norima paminėti šios organizacijos 65 metų gyvavimo sukaktį. Banketas prasidės 7,00 val. vakare, bilietas su taksais ir patarnavimu — 3,50 dol.

Šio Seimo Rengimo Komisija neseniai buvo susirinkusi posėdžio ir aptarė aktualiuosius reikalus. Posėdžiui pirmininkavo kun. V. Dabušis, o posėdyje dalyvavo: S. K. Lukoševičius, A. Spaičys, P. Kubilius, P. Minkūnas, K. J. Krušinskas, J. Mačiulis ir P. J. Montvila.

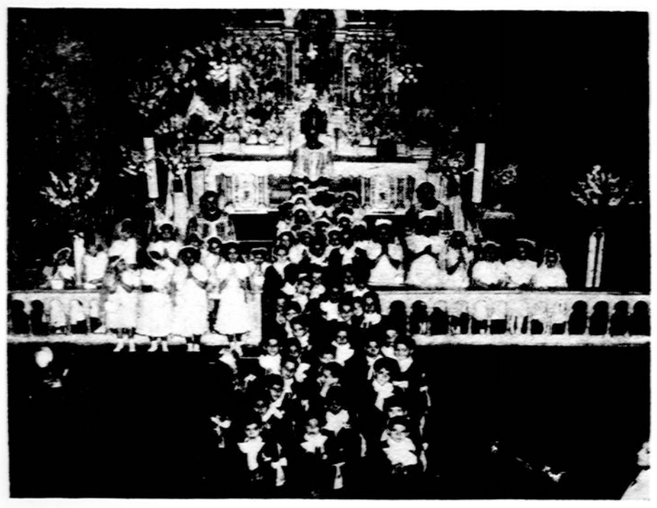

Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje vaikučiai su dvasios vadais po pirmosios šv. komunijos iškilmių.

Pirmoji Komunija

Angelų Karalienės par. bažnyčioje pereitą sekmadienį praėjo labai įspūdingai. Kartu su vaikučiais šv. komunijos ėjo ir jų tėvai bei artimieji. Bažnyčia ta proga buvo gražiai papuošta, altorius skendo baltose gėlėse. Seselės įdėjo daug darbo ir rūpesčio papuošdamos bažnyčią ir paruošdamos vaikučius šiai pirmajai jų didžiausiai šventei.

Klebonas kun. J. Aleksiūnas atlaikė šv. mišias, pasakė pritaikintą pamokslą, o apie 70 vaikučių iš jo rankų priėmė pirmą kartą šv. komuniją.

Amerikos LRK Klubo

narių susirinkimas šaukiamas birželio 21 d. 7,30 val. vakare "Darbininko" redakcijos patalpose.

Am. Liet. Kat. Federacijos

New Yorko apskrities susirinkimas įvyksta birželio 27 d. 8 val. vakare Apreiškimo par. salėje.

Leonardas Žitkevičius,

Brooklyne gyvenąs daugelio vaikų poezijos leidinių autorius ir aktualių politinėmis ir visuomeninėmis temomis satyrų kūrėjas, Čikagos "Drauge" pradėjo redaguoti linksmąjį skyrių.

Dail. V. K. Jonynas

su savo darbais dalyvauja tautinėje Amerikos grafikų parodoje Washingtone. Paroda užtruks keletą mėnesių.

Dr. V. Tercijonas,

jau kelinti metai Brooklyne aktyviai besireiškiąs lietuvių visuomenės veikloje, parengė spaudai studiją apie lietuvius gydytojus. Knyga apima apie 200 Lietuvos ir Amerikos gydytojų visuomenininkų, pradedant nuo seniausių laikų, įjungiant dr. J. Basanavičių, dr. J. Šliupą ir kt. Veikale apžvelgiama jų reikšmė tautiniame, visuomeniniame ir profesiniame darbe.

Robertas Prosčiūnas,

"Darbininko" skaitytojas, įsikūręs Brooklyne prieš porą metų, neseniai nusipirko valgyklą, esančią priešais Lituanikos aikštę, ir gerai darbuojasi. Ypač garsūs lietuviški kopūstai.

Moterų Vienybės

Pavasario Balius ir Šokiai pereitą šeštadienį. George Washington viešbutyje praėjo ypatingai dideliam svečių skaičiui dalyvaujant. Programoje dalyvavo op. sol. Vincė Jonuškaitė, akompanuojant Aleksui Mrozinskui. Valso šokime pirmą premiją laimėjo D. Savickaitė ir St. Liogis, o rumbo— Algirdas ir Barbora Bacey. Šokiams grojo Ad. Jezavito orkestras. Svečių tarpe matėsi Algirdas Brazis, konsulas J. Budrys ir V. Sidzikauskas su poniomis ir kt. — tiek senieji, tiek naujai atvykusieji lietuviai.

DAINŲ ŠVENTĖ

dalyvaujant 12 chorų,

įvyks

birželio 22 d., 1952 m.,

KLASČIAUS PARKE

Maspeth Ave. and 58 St., Maspeth, N. Y.

Rengia

New Yorko ir New Jersey chorų apskritys.

Koncerto pradžia 5 val.

Įėjimas $1.00

Šokiai prasidės 7.30 v. vak.

ORKESTRAS NAKTIES PELĖDŲ

KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI!

RENGIMO KOMISIJA

Didžioji Lietuvių Diena

Rengiama Tėvų Pranciškonų DARBININKO naudai,

įvyks liepos-July 4 d. — J. A. V. Nepriklausomybės dienoje,

KLASČIAUS PARKE — CLINTON HALL

56—70 58th St., Maspeth, N. Y.

GRAŽI PROGRAMA, GARDŪS VALGIAI IR GĖRIMAI, ĮVAIRŪS LAIMĖJIMAI, LNKSMA MUZIKA IR ŠOKIAI

Visi lietuviškos - katalikiškos spaudos globėjai ir mylėtojai iš anksto kviečiami dalyvauti.

BOSTONO ŽINIOS

Parapijos klebono atsišaukimas

Parapijos klebonas kun. Pr. Virmauskis atskiru laišku per parapijos biuletenį kreipėsi į parapijiečius, kviesdamas aukoti stambesnių sumų parapijos reikalams, nes reikia remontuoti parapijos mokyklą, išlaikyti seseles mokytojas ir atlikti kitus parapijos uždavinius. Parapija jau keli metai neberengia pikniko ir vietoj jo metu laukiama daugiau aukų. daro specialią rinkliavą, kurios Tokia rinkliava jau buvo praeitą sekmadienį. Yra aukojusių net po 100 dol. Tačiau kas dar neaukojo, yra raginamas artimoj ateity tai padaryti.

Devintinių procesija

įvyksta sekmadienį, birželio 15 dieną 2 val. p. p.

Parapijos mokyklos baigimo aktas

įvyksta sekmadienį, birželio 15 d., 7 val. vak. salėje po bažnyčia. Kviečiami vaikų tėvai ir visi parapijiečiai.

BALFo centras gegužės mėn. gavo 2,800 dol. aukų pinigais ir 1,156 svarų drabužių. Pinigais daugiausia aukojo Illinois valstybė (Chicago) — 694 dol. ir Kanados lietuviai — 359 dol. Drabužių daugiausia aukojo New Yorko lietuviai — 546 sv.

Pfizer Kompanija

praneša, kad jos gaminami vaistai prieš džiovą — Cotinazin — maisto ir vaistų administracijos leisti viešam naudojimui. Jei sąlygos nepablogės, kompanija galės per mėnesį pagaminti iki 40 milijonų tabletių (50 mg). Šiame fabrike, kaip žinia, dirba ir keliolika lietuvių brooklyniečių.

Bronė Spūdienė,

brooklynietė visuomenės veikėja, šį mėnesį mini 15 metų sukaktį nuo savo atvykimo į Ameriką.

Long Island žinios

Balf'o 120 skyrius birželio 28 d., šeštadienį, turės savo pramogą, kuri įvyks Pr. Lapienės vasarvietėje **Stony Brook, L. I.** Be meninės programos ir kalbų bus Joninių laužas su Lietuvos vaizdais ir kt. Kviečiami Long Island, Brooklyno, New York'o ir apylinkių lietuviai tą dieną atvykti į minimą vasarvietę ir prisiminti Laisvosios Lietuvos gyvenimą, pakvėpuoti tyru oru, pasižmonėti su pažįstamais, sudaryti geresnę nuotaiką vietiniams Long Island lietuviams dirbti šalpos darbą. Įėjimui jokios įžangos nėra. Balfo veikėjos tą dieną pardavinės savo paruoštus užkandžius ir visą pelną paskirs BALFui. Taigi, dalyvaudami paremsiste mūsų brolį, sesutę dar tebevargstančius tremtyje.

Rengimo Komisija

Birželio įvykių minėjimas

įvyksta šeštadienį, birželio 14 dieną, 8 val. vak. parapijos salėje po bažnyčia. Kalbės buvę bolševikų ir nacių kalėjimų kaliniai prof. I. Končius, dr. J. Leimonas, P. Žičkus. Minėjime taip pat laukiama atvykstant prof. K. Pakšto.

Asmeniški kvietimai niekam nesiuntinėjami. Tremtinių Ratelio Valdyba kviečia visus tremtinius įsidėmėti šį minėjimą, jame dalyvauti ir pakviesti kitus lietuvius.

Sekmadienį, birželio 15 d. 10 val. bus pamaldos už kenčiančią Lietuvą ir Lietuvos kankinius bei tremtinius Sibire ir kitose Rusijos vietose. Pamokslą sakys T. dr. J. Venckus, S. J.

Daug baigusių aukštesnes mokyklas

Šį pavasarį ypač daug lietuvių jaunimo baigė aukštesnes mokyklas gerais pažymiais. So. Boston High School baigė A. Brazdžionis, R. Leimonas. Technical High School baigė V. Vaitkevičius, V. Lembertas, Žižniauskas ir kt.

Pagerbė Juozą ir Rozaliją Rodonius

Ši aktyvi lietuviškame gyvenime pora birželio 1 d. Strand svetainėje atšventė 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Buvo apie 100 dalyvių. Gavo daug sveikinimų ir dovanų.

Šeštadieninės mokyklos baigimo aktas

įvyko birželio 7 d. Prisirinko daug tėvų ir svečių. Perskaitytas Mokytojų Tarybos protokolas, iš kurio paaiškėjo, kad mokslo metų pabaigoje mokykloje mokėsi 147 mokiniai ir beveik visi perkelti į aukštesnes klases. 17 mokinių baigė keturių gimnazijos klasių kursą ir buvo egzaminuojami iš lietuvių kalbos. Trečios klasės mokiniai baigė Lietuvos geografijos kursą ir buvo egzaminuojami. Vienas mokinys — V. Vaitkevičius, baigė aštuonių gimnazijos klasių kursą, išlaikė bagiamuosius egzaminus ir gavo atestatą bei mokytojų dovaną — Liet. Poezijos antologiją.

Įvairioje meninėje programoje, kurią parengė klasių auklėtojai ir muzikos mokytojas V. Strolia, vaikai ir jaunimas dainavo, deklamavo, skambino piano, švilpė skudučiais, skaitė savo kūrybą ir žinomųjų autorių ištraukas, šoko baletą ir pan. Jaukioje, tikrai lietuviškoje nuotaikoje praleista pora valandų. Mokslo metų baigimo proga atvykęs J. Tuinila paaukojo mokyklos reikalams 25 dolerius, o Paprastas Pilietis per P. Lembertą — 10 dolerių. Kiti aukojo po dolerį ir daugiau.

Rašytojų klubo susirinkimas įvyko birželio 7 d. vakare. Rašytojų klube yra susispietę ne tik Bostone gyveną rašytojai, bet ir kitų sričių kultūrininkai bei visuomenininkai. Susirinkimai būna aktualūs, jaukūs, draugiški. Visada būna literatūrinė dalis — koks autorius paskaito savo kūrybos, o paskui būna paskaitos įvairiomis temomis. Susirinkimai visada baigiami pašnekesiu prie kavos stiklo.

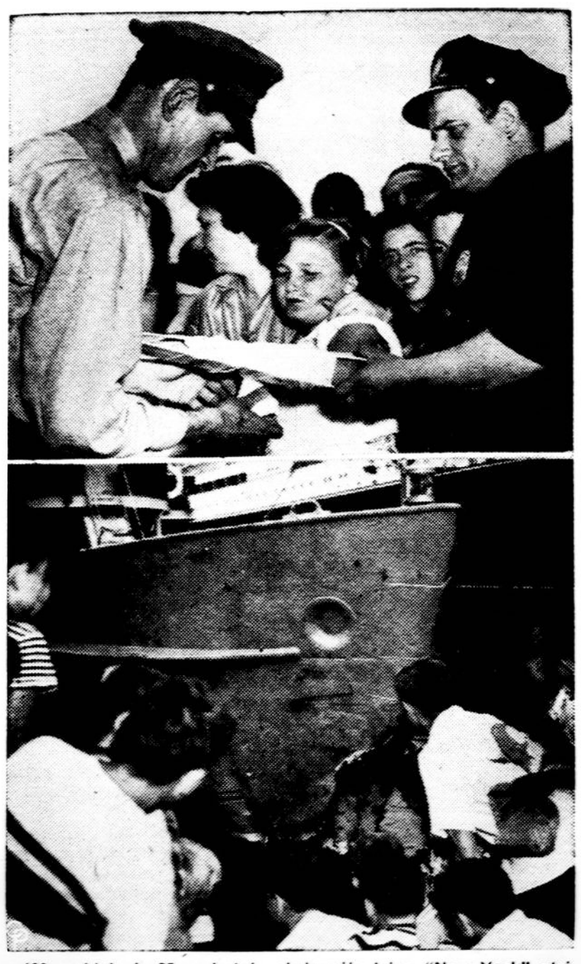

400 mokinių ir 25 mokytojų ekskursija laivu "New York" atsitrenkė North River upėje į krantinę. Sužeista 30 asmenų, iš jų 11 paguldyta ligoninėj. Viršuj matosi vieno vaikučio apsista ranka. Apačioje — mokiniai apžiūri įlenktą laivą. Nelaimė įvyko tik pasijudinus laivui iš vietos.

Birželio 7 d. susirinkimo dėmesio centrą sudarė iš New Yorko specialiai atkviestas rašytojas A. Vaičiulaitis. Ypač gausiame susirinkime A. Vaičiulaitis pradžioje paskaitė keletą eilėraščių, o paskui skaitė labai nuotaikingą, visų dideliu dėmesiu išklausytą prozos dalyką. Prie kavos stiklo A. Vaičiulaitis papasakojo savo biografijos bruožų.

Susirinkimas buvo metinis. Ligšiolinė valdyba su F. Kirša pryšaky, išbuvusi dvejus metus, atsistatydino, ir buvo išrinkta nauja: B. Brazdžionis, A. Gustaitis, Pr. Lembertas, V. Kulbokienė ir dail. V. Virzgirda.

Statys pravoslavų teologijos institutą

Bostono miesto daly, vad. Brookline, birželio 15 d. bus padėtas kertinis akmuo naujai statomo graikų ortodoksų bažnyčios teologijos instituto. Šis institutas, veikiąs Bostone, yra vienintelė mokslo įstaiga, kuri rengia stačiatikių dvasininkus graikų ortodoksų bažnyčiai visose Jungt. Amerikos Valstybėse. Manoma, kad dalyvaus apie 50.000 žmonių ir visi žymieji graikų stačiatikių dvasininkai.

Jėzuitas sveikina žydus

Boston College prezidentas T. Joseph R. L. Maxwell dalyvavo Bostono žydų kolegijos iškilmėse ir pasakė kalbą.

Naujos lietuviškos šeimos

Gegužės 25 d. susituokė Juozas Jocius su Sofija Šimutyte.

Birželio 8 d. susituokė iš tremties atvykęs inžinierius Vytautas Izbickas su tremtine Felicija Bagdonaite, ligi šiol gyvenusia Montreal, Kanadoje.

Birželio 8 d. susituokė Eduardas Žemaitis ir Elzbieta Janulytė. Sveikiname, linkime laimingo gyvenimo.

Gimė

Kovo 23 d. gimė Valerija-Danutė, Alfonso ir Onos (Balčiūtės) Jackūnų duktė.

Gegužės 13 d. pakrikštyta Karolina-Jone, Leono ir Elenos (Molytės) Ferguson duktė.

Geg. 13 d. pakrikštytas Jonas-Pranas, Jono-Prano ir Katerinos Mockų sūnus.

Birž. 6 d. pakrikštytas Jonas-Petras, Juozo ir Stefanijos Selevičių sūnus.

Brockton, Mass.

Stato bažnyčią

Brocktoniečiai sparčiai stato naują bažnyčią, vadovaujant klebonui kun. Pr. Strakauskui. Greitu laiku mūras iškilo virš langų. Jei nesutrukdys plieno streikas, tikimasi įeiti į naują bažnyčią dar šiais metais.

Serga — Birželio 4 d. staiga susirgo Antano ir Petronėlės Peldžių sūnus Richardas. Padaryta apendicito operacija. Ligonis jaučiasi neblogai. Jis yra Dr. J. Kvaraciejaus priežiūroje.

MELODIJOS VALANDOS PIKNIKAS

LIETUVIŲ MELODIJOS VALANDOS MILŽINIŠKAS PIKNIKAS ĮVYKSTA

SEKMADIENĮ, BIRŽELIO (JUNE) 22 D.

Visi važiuokite į didžiausį lietuvių sąskridį Naujoje Anglijoje,

Atsivežkite ir savo draugus. Čia galėsite laimėti daug gražių dovanų. Per visą dieną gros pagarsėjęs 8 PC

AL STEVENS ORKESTRAS

BROCKTON FAIR GROUNDS

didelė vieta, kur turėsite progos susitikti su savo seniai nematytais draugais.

IŠGIRSITE POVILO IR NELYTĖS DUETĄ

Platesnių informacijų ir apie išvykimo laiką autobusais klausykitės Lietuvių Melodijos Valandos radijo programą kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. iš WHIL stoties 1430 kc.